

**Revurdering af
kap. 5 godkendelse
fra 19.10.1995**

af svinebruget

Gunderuplundvej 10, 8370 Hadsten

Registreringsblad

Landbrugets navn og beliggenhed	Astrup Højgård Gunderuplundvej 10 8370 Hadsten
Matrikel nr.	2a, Astrup By, Ødum m.fl.
CVR nr. for ejer af ejendommen P-nr.	15657049 1004846046
Ejendoms nr.	710000810
Ejer af ejendommen	John Langdahl Gunderuplundvej10 8370 Hadsten
Ejer af husdyrbruget	Storbakken Invest ApS Storbakken 2 8530 Hjortshøj
CHR nr.	96659
Driftsansvarlig	John Langdahl
Brugstype	Svinebrug, sohold
Godkendelsesbetegnelse	Kapitel 5 i Miljøbeskyttelsesloven Svinefarm for mere end 250 DE Svarende til: Husdyrbrug for mere end 270 DE i søer eller 750 stipladser.
Biaktivitet	
Tilsynsmyndighed	Favrskov Kommune sagsnr. 710-2009-9786
Revurderingens dato	05. maj 2010
Tilsyn	Kommunen har, som tilsynsmyndighed, ret til på ethvert tidspunkt at kontrollere, om vilkårene i godkendelsen overholdes.
Næste revurdering af godkendelsen	år 2017

Indholdsfortegnelse:

1	GENERELLE FORHOLD	5
1.1	REVURDERING AF HUSDYRBRUGETS MILJØGODKENDELSE	5
1.2	MEDDELELSSESPLIGT – ANLÆG, AREALER OG EJERFORHOLD	6
1.3	TILSYN OG RETSBEKYTTELSE	6
1.4	NÆSTE REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN	6
1.5	GYLDIGHED	6
1.6	OFFENTLIGGØRELSE	6
1.7	KLAGEVEJLEDNING	7
2	RESUMÉ	8
2.1	REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE	8
2.2	IKKE- TEKNISK RESUMÉ	8
3	VILKÅR FOR AFGØRELSEN	10
3.1	GENERELLE FORHOLD	10
3.2	HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	11
3.3	GØDNINGSPRODUKTION OG – HÅNDTERING	12
3.4	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRHOLDET	13
3.5	PÅVIRKNING FRA AREALERNE	15
3.6	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	15
3.7	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	16
3.8	EGENKONTROL	16
3.9	OPHØR	16
3.10	VILKÅR I DEN EKSISTERENDE MILJØGODKENDELSE, SOM BORTFALDER (C)	17
4	MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	17
4.1	HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	17
4.2	HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	18
4.3	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING	24
4.4	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRHOLDET	26
4.5	PÅVIRKNING FRA AREALERNE	34
4.6	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	37
4.7	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	44
4.8	OPHØR	45
4.9	BEHANDLING AF INDKOMNE BEMÆRKNINGER	45
4.10	LOVGRUNDLAG OG VEJLEDNINGER	45

BILAG 1. Situationsplan

BILAG 2 A. og B. Udbringningsarealer

BILAG 3. Minimering af risiko for uheld

BILAG 4. Marker indenfor bufferzone til § 7.

1 Generelle forhold

1.1 Revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse

Favrskov Kommune har foretaget en revurdering af miljøgodkendelsen på husdyrbruget Gunderuplundvej 10, 8370 Hadsten, i henhold til § 103 i lov nr. 1572 af 20.12.2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug og § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31.3.2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Miljøgodkendelser af landbrug meddelt efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling.

Revurderingen foretages ud fra reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen:

Da der er tale om en eksisterende lovlig produktion, som ikke ændres, vil der ikke forekomme merudledninger af de forurenende stoffer. Favrskov Kommune skal vurdere, om de eksisterende udledninger af forurenende stoffer overholder de beskyttelsesniveauer, der er fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen.

Kvælstof til overfladevand: Hvis der anvendes udbringningsarealer, som ligger i N-klasse 1-3, skal der stilles vilkår, som sikrer, at niveauet for tilladt udvaskning overholdes.

Fosfor til overfladevand: Arealer beliggende i P-klasse 3 vil medføre vilkår.

Kvælstof til grundvand: Arealer beliggende i nitratfølsomme indsatsplanlagte områder vil ikke medføre vilkår, da de eksisterende indsatsplaner kun stiller krav for landbrug, der udvider og miljøgodkendes.

Ammoniak til naturområder: Da der ikke er tale om merbelastning, stilles der ikke krav vedrørende § 7-områder, men det skal vurderes, om områder omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven vil blive udsat for tilstandsændringer. Desuden skal levevilkårene for Bilag IV-arter vurderes.

Lugt: Det vurderes, om der er behov for at tilpasse driften til lugtgenegrænserne.

Habitatområder: Da der ikke er tale om en ny godkendelse af en ændret drift, er revurderingen ikke omfattet af habitatbekendtgørelsen.

BAT: Desuden skal det vurderes, om husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT). Krav hertil skal opfyldes med en rimelig frist (proportionalitet).

Ejer er selv ansvarlig for at indhente eventuelle øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse fra kommunen.

Der gøres opmærksom på, at øvrig lovgivning, som ikke er nævnt i denne godkendelses vilkår - fx den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse - naturligvis også skal overholdes. Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end bekendtgørelserne.

Der forekommer ikke oplag af stoffer i sådanne mængder, at virksomheden er omfattet af Risikobekendtgørelsen.

På baggrund af revurderingen meddeler Favrskov Kommune herved afgørelse om, at husdyrbruget kan drives på stedet under overholdelse af de givne vilkår. Samtlige gældende vilkår er samlet i denne afgørelse.

Vilkårene benævnes

- A) Gamle vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som bibeholdes. Vilkår, som er nævnt i anden generel lovgivning, er dog ikke gentaget.
- B) Nye vilkår, der stilles pga. de nye beskyttelsesniveauer eller pga. BAT.
- C) Gamle vilkår, der bortfalder.

Afgørelsen meddeles som påbud efter § 39 jf. § 41 i lov om miljøgodkendelse. Desuden skal høring af ansøger angående udkastet betragtes som et forvarsel om påbudet.

1.2 Meddelelesespligt – anlæg, arealer og ejerforhold

Såfremt ejer af ejendommen Gunderuplundvej 10 ønsker at udskifte arealerne med andre arealer, har ejer pligt til at meddele kommunen om udskiftningen.

Kommunen skal herefter foretage en vurdering af, om udskiftningen kan ske i henhold til § 15 i godkendelsesbekendtgørelsen for mindre sårbare arealer, eller om der skal udarbejdes § 16 godkendelser for modtagers arealer på særlige vilkår.

Ejer har pligt til at ansøge kommunen, før der foretages udvidelser af produktionen og ændringer i anlæggets udformning, såfremt disse afviger fra de givne oplysninger, der fremgår af miljøgodkendelsen og revurderingen. Kommunen skal herefter vurdere, om de ønskede ændringer udløser krav om et tillæg til miljøgodkendelsen efter godkendelseslovens § 12 stk. 3.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted. Henvendelsen skal ske til Favrskov Kommune, Natur og Miljø, og skal indeholde oplysninger om den nye ejers navn, adresse, produktionens CHR nr. og den nye bedrifts CVR. nr.

1.3 Tilsyn og retsbeskyttelse

Favrskov Kommune har som tilsynsmyndighed ret til på ethvert tidspunkt at kontrollere, at vilkårene for miljøgodkendelsen overholdes.

Der er ikke 8 års retsbeskyttelse på de revurderede vilkår i denne afgørelse.

Vilkårene er gældende indtil de ændres ved næste revurdering eller der meddeles en ny miljøgodkendelse af ejendommen eller arealerne.

1.4 Næste revurdering af miljøgodkendelsen

Tilsynsmyndigheden skal, jf. § 17 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug* regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den anden regelmæssige revurdering skal foretages 7 år efter denne godkendelses dato, dvs. i 2017.

Herudover skal en miljøgodkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i miljøbeskyttelseslovens § 41a.

1.5 Gyldighed

Såfremt kapitel 5 godkendelsen ikke har været helt udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet.

1.6 Offentliggørelse

Foroffentlighed

Et oplæg om igangsætning af revurderingen blev sendt til ejer i marts 2009.

Revurderingen blev indledt ved offentliggørelse i Favrskov Posten den 9.2.2010. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til revurderingen, samt anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger.

Nabohøring

Sagen er sendt i høring til Randers og Syddjurs Kommuner, da enkelte udbringningsarealer ligger i disse kommuner. Randers har afgivet hørings svar, som er indarbejdet i revurderingen, og afgørelsen er truffet på det foreliggende grundlag.

Udkast til revurdering blev den 9. April 2010 udsendt i høring hos naboer og skønnede parter i henhold til Forvaltningslovens § 19, hos ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var en frist på 2 uger til at afgive bemærkninger.

Der er indkommet bemærkninger til udkastet. Behandling af hørings svarene er beskrevet i afsnit 4.9.

Offentliggørelse af revurderingen

Revurderingen bekendtgøres ved annoncering i Favrskovs lokalaviser onsdag den 12. maj 2010.

Følgende er samtidigt hermed underrettet om godkendelsen:

Ejer: John Langdahl, Gunderuplundvej 10, 8370 Hadsten

Naboer:

- Asger Thomassen, Astrupvej 10, 8370 Hadsten
- Allan Bo Hvidberg og Diana Jørgensen, Astrupvej 4, 8370 Hadsten
- Henriette og Arne Lundfold Bjerring, Astrupvej 5, 8370 Hadsten
- Jørgen Tyggestad, Astrupvej 6, 8370 Hadsten
- Vitoon Srihabunthan, Astrupvej 7, 8370 Hadsten
- Merethe Wollin Christensen og Brian Langhoff, Astrupvej 9, 8370 Hadsten
- Niels Bjarne Dauberg Larsen og Kirsten Søndergaard, Elverhøjen 96, 8370 Hadsten
- Søren Cieker Husted, Gunderuplundvej 11, 8370 Hadsten

Randers Kommune, randers.kommune@randers.dk

Syddjurs Kommune, syddjurs@syddjurs.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Favrskov, Alfred Borg, Solsortevej 2, 8320 Hinnerup, Favrskov@dn.dk

Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk

Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, post@aar.mim.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

1.7 Klagevejledning

Revurderingen kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettiget er de, der er nævnt i husdyrgodkendelseslovens §§ 84 – 87, dvs. ovennævnte samt enhver med væsentlig individuel interesse.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Favrskov Kommune, Skovvej 20, 8382 Hinnerup, som sender den videre med sagens øvrige oplysninger. Klagen skal være forvaltningen i hænde senest den 2. juni 2010. Såfremt godkendelsen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ansøgeren.

Der kan klages over de nye vilkår (benævnt B), men ikke over indholdet af de gamle, som videreføres (benævnt A). Der kan desuden klages over beslutningen om bibeholdelse eller bortfald af de eksisterende vilkår.

Eventuel klage har opsættende virkning, dvs. at de nye vilkår ikke er gældende, før klagen er færdigbehandlet, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Søgsmaal kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

Favrskov Kommune

Natur- og Miljøchef Ann Ammitzbo	Fagkoordinator Anders-Ole Sig Gjerløff
----------------------------------	--

2 Resumé

2.1 Revurdering af miljøgodkendelse

Denne revurdering fastsætter de vilkår, der skal gælde for den fortsatte drift af svineproduktionen på landbrugsejendommen Gunderuplundvej 10, 8370 Hadsten i Favrskov Kommune. Revurderingen omfatter anlæggene til husdyrproduktionen samt udbringningsarealerne. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Revurderingen er udarbejdet af Favrskov Kommune med bistand fra Alectia A/S.

I forbindelse med udarbejdelse af revurderingen har Favrskov Kommune lavet en miljøteknisk redegørelse og vurdering af ejendommen. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår.

Afgørelse til revurdering er udarbejdet på baggrund af oplysninger, der er indsendt via IT-systemet som skema nr. 12705, version 3 genereret den 23.3.2010. Der er desuden indhentet supplerende oplysninger.

2.2 Ikke- teknisk resumé

Hadsten Kommune har den 19.10.1995 miljøgodkendt husdyrproduktionen på Gunderuplundvej 10, 8370 Hadsten omfattende 420 søer med smågrise og 5000 slagtesvin om året. Godkendelsen blev meddelt efter kapitel 5 § 33 i Miljøbeskyttelsesloven. Revurderingen her foretages på baggrund af den lovgivning, som er gældende på nuværende tidspunkt.

Kommunen har den 20.6.2006 givet tilladelse til at ændre dyreholdet til 1380 søer med pattegrise samt 745 polte. Dette er det lovlige dyrehold på ejendommen. Revurderingen giver ikke tilladelse til at øge eller ændre dyreholdet, og der er derfor ikke tale om nogen mervirkning af omgivelserne.

Favrskov Kommune har den 22. december 2009 modtaget oplysninger til brug for revurderingen, og har den 9.2.2010 annonceret sagens indledning.

Produktion og arealer

Ejendommen omfatter et sohold med 1380 søer, 745 polte og produktion af pattegrise til 7 kg, i alt 333 DE (beregning gældende fra 1.8.2009). Til bedriften hører også Astrup Skovvej 16, der producerer 2090 styk slagtesvin svarende til ca. 54 DE. Husdyrgødningen herfra indgår i den samlede drift.

Revurderingen omfatter udbringning af husdyrgødning på alle udbringningsarealerne, som er ejet eller forpagtet under samme cvr-nummer, hørende til ejer af bygningerne. Arealerne drives af ejendommens ejer, men passes i praksis af en maskinstation. Der er 299,5 ha, og gyllen fra begge ejendommene udbringes med et husdyrtryk på 1,29 DE/ha.

Staldanlæg

Produktionen foregår i de eksisterende bygninger. Der blev i 1995 bygget ny drægtighedsstald. Alle driftsbygninger ligger tæt samlet, bortset fra en gyllebeholder, der i 1994 er placeret i det åbne land 700 meter øst for ejendommen.

Lugt

De beregnede geneafstande i it-systemet gælder kun direkte for udvidelser af dyrehold, men kan give et fingerpeg om, hvorvidt der skal foretages forbedringer på ejendommen. Den nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt ligger 270 m fra staldmidten, og geneafstanden er beregnet til 148 m. Afstanden til samlet bebyggelse eller boligområde i landzone er 760 m, hvor geneafstanden er 378 m. Samtidig er afstanden fra staldmidten til nærmeste byzone (et lokalplanlagt erhvervsområde ved motorvejen) 1540 m og den tilsvarende geneafstand er 532 m.

Ejendommen overholder således alle geneafstandene for lugt og antages ikke at give lugtproblemer for de omboende.

Transporter til og fra ejendommen

Transportmængden er nedsat i forhold til en bedrift, der selv står for markdriften, idet der ikke leveres sprøjtemidler eller brændstof til ejendommen. En tredjedel af gylletransporterne går til fjerntliggende marker og passerer landsbyerne Ødum og Hadbjerg. Transporterne hertil foretages af maskinstationen, som anvender 30 m³ lastbiler til transporten, hvorved antallet af transportere er minimeret.

Ammoniakbelastning af særligt værdifuld natur

Husdyrlovens generelle reduktionskrav for ammoniakemissionen er overholdt, da der ikke foretages ændringer.

Der sker ikke nogen merpåvirkning af naturarealerne med ammoniak, hvorved kravene til beskyttelse af § 7 områder er overholdt.

Der ligger en § 3 sø 140 m øst for staldanlægget, som ikke vurderes at være særligt ammoniakfølsom.

Desuden ligger et § 3 engstykke, som er B-målsat ca. 600 m nord for staldanlægget. Tålegrænsen for området er ikke overskredet, og den totale kvælstofdeposition på engen er beregnet til 0,98 kg N/ha/år. Ifølge Miljøstyrelsens undersøgelser vil en merdeposition på op til 1 kg N/ha/år ikke medføre væsentlig tilstandsændring for de fleste naturtyper, når tålegrænsen ikke er overskredet. Det vurderes derfor, at totaldepositionen af samme størrelse ikke vil betyde forringelser for naturtypen.

To små marker på i alt 1 ha er udpeget som § 3 områder, og er efterfølgende udtaget fra udbringningsarealet.

Der er ikke stærkt skrånende udbringningsarealer ned mod vandløb.

To naturområder (heraf et i Randers Kommune) vurderes ammoniakfølsomme, så der stilles krav om en 300 m zone uden placering af markstakke til dybstrøelse.

Der er konstateret forekomst af Bilag IV-arterne odder og stor vandsalamander tæt ved nogle af udbringningsarealerne. Det vurderes, at driften af ejendommen og arealerne ikke vil forstyrre dyrene med skadelig virkning.

Nærmeste Natura 2000 område er Bjerre Skov, der ligger 10 km nordøst for anlægget. Da der ikke foretages ændringer i driften, skal Natura 2000 områder ikke inddrages i vurderingen.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Alle udspretningsarealer afvander til Randers Fjord, som er et meget kvælstof- og fosfor sårbart Natura 2000 område. Da der ikke foretages ændringer i driften, skal Natura 2000 områder imidlertid ikke inddrages i vurderingen.

Der er ikke arealer i nitratklasse 1-3 eller i fosforklasse 3. Dyretrykket er 1,29 DE/ha, hvilket overholder harmonireglerne. Kravene i bekendtgørelsen om tilladelser og godkendelser til beskyttelse af overfladevand mod kvælstof og fosfor bliver derfor overholdt.

De to gyllebeholdere i forbindelse med anlægget er beliggende ca. 700 m fra Astrup Bæk, og den fritliggende gyllebeholder ligger 600 m fra tilløb til Halling Bæk. Da ingen af beholderne er placeret på skrånende arealer og afstanden er stor, vurderes det, at sikringen mod uheld bør bestå i en beredskabsplan med forholdsregler.

Nogle af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, men da der ikke sker en merpåvirkning af grundvandet, er bekendtgørelsens krav overholdt. Der er ikke udarbejdet indsatsplaner til beskyttelse af grundvandet for de områder, hvor udbringningsarealerne ligger.

To marker ligger umiddelbart op til Ødum Vandværks kildeplads. Vandindvindingen sker fra et magasin, som er velbeskyttet og med begrænset overfladepåvirkning. Det vurderes på baggrund heraf, at der ikke vil være nogen væsentlig påvirkning af grundvandet fra landbruget.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Bedriften efterlever BAT-krav indenfor energi, vand, management, foder, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Farestaldene og poltestalden har fuldspaltegulv. Der er her anvendt staldd typer, som ikke opfylder de nuværende krav til BAT-stalde. Der bliver derfor stillet vilkår om at nedsætte ammoniakemissionen på ejendommen til et niveau svarende til emissionen fra BAT-stalde indenfor en årrække.

3 Vilkår for afgørelsen

Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som bibeholdes, benævnes A.

Nye vilkår er type B., men er for læsbarhedens skyld ubenævnt.

Eksisterende vilkår, som bortfalder, er opført under afsnit 3.10, og benævnes C.

3.1 Generelle forhold

- 3.1.1 Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Gunderuplundvej 10, 8370 Hadsten, med anlæg og driftsbygninger samt ejede og forpagtede udbringningsarealer, der drives under samme cvr-nummer.
- 3.1.2 Landbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer, der fremgår af vilkårene. A.
- 3.1.3 Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på landbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens vilkår.

3.2 Husdyrhold, staldanlæg og drift

Produktionsomfang og stalde

- 3.2.1 Godkendelsen omfatter et sohold på 1380 søer med 745 polte (60 – 102 kg) og det medfølgende antal pattegrise til 7,2 kg, svarende til 333, 44 DE med nugældende beregning.
- 3.2.2 Det skal sikres, at spalter m.v. hele tiden er funktionsdygtige, således at gødning og aje hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne.
- 3.2.3 Der skal jævnligt gøres rent i staldene, dvs. mindst når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
- 3.2.4 Der skal foretages en energimæssig gennemgang af ejendommen, udført af en energikonsulent, senest 1 år efter meddelelse af revurderingen. Den skriftlige gennemgang forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Ventilation

- 3.2.5 Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg.
- 3.2.6 Et ventilationsfirma skal foretage service af ventilationsanlæggene med rengøring og justering mindst en gang om året.

Spildevand herunder regnvand og brugen af pesticider

- 3.2.7 Afledning af overfladevand fra befæstede arealer må ikke kunne give anledning til forurening af vandløb, søer, fjord og hav. Der må derfor ikke ske sammenblanding af regnvand med husdyrgødning eller sprøjtemiddelester.
- 3.2.8 Flydende foder (fx valle) eller gødningsstoffer må ikke ved spild kunne afledes til dræn eller vandløb.
- 3.2.9 Gødning og vaskevand fra udleveringsramper for svin skal ledes til gyllekanalerne eller til en opsamlingsbeholder og videre til gyllebeholderen.
- 3.2.10 Spildevand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning, som skal ledes til en gyllebeholder.
- 3.2.11 Spildevandstilladelsen fra 1995 videreføres:
Der gives tilladelse til virksomhedens spildevandsudledning efter reglerne i Miljøministeriets bek. nr. 310 af 25.4.1994 om spildevandstilladelser mv. Tilladelsen gives under forudsætning af, at nedenstående vilkår overholdes:
 - Sanitært spildevand kan afledes til dræn via septiktank.
 - Overfladevand, der alene udgør uforurennet overfladevand fra tagflader og befæstede arealer, tillades nedsivet eller afledt til Spørring Å via drænledninger. Afledning af regn- og overfladevand fra tagflader og befæstede arealer må ikke give anledning til opstuvninger i drænledninger og underføring under Mejlbyvej, som af tilsynsmyndigheden findes væsentlige. Tilsynsmyndigheden kan kræve etablering af forsinkelsesbassin, hvis vilkåret overtrædes. A.

Affald

- 3.2.12 Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.
- 3.2.13 Ejendommen skal være tilmeldt de kommunale ordninger for afhentning af affald, og virksomheden skal følge de til enhver tid gældende regulativer og anvisningsordninger for bortskaffelse og sortering af affald i Favrskov Kommune. Ejeren er forpligtet til at holde sig à jour med eventuelle ændringer i regulativerne.
- 3.2.14 Ved tilsyn skal der kunne fremvises dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald og affaldsmængder i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.
- 3.2.15 Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester m.v. A.

Råvarer og hjælpestoffer

- 3.2.16 Handelsgødning i sække skal opbevares tørt indendørs.
- 3.2.17 Flydende handelsgødning skal opbevares i tanke på fast plads med afløb til en opsamlingsbeholder eller til gyllebeholder.
- 3.2.18 Medicin, skalpeller og kanyler skal opbevares i aflåst skab.
- 3.2.19 Opbevaring af diesel og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder, som står på fast bund uden mulighed for afløb af spild til kloak eller dræn.

3.3 Gødningsproduktion og – håndtering

Husdyrgødning

- 3.3.1 Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning på ejendommen skal have en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder.
- 3.3.2 Gyllebeholderne skal jævnligt og mindst én gang årligt visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Eventuelle brud og skader skal straks udbedres.
- 3.3.3 Der må ikke anvendes faste pumpeanlæg på gyllebeholdere. Der skal i stedet anvendes en gyllevogn med påmonteret pumpe og kran, som svinger ind over gyllebeholderen, så evt. spild løber retur til gyllebeholderen.
- 3.3.4 Pumper og maskiner til transport af gylle skal altid være under opsyn, når de er i brug.
- 3.3.5 Der må i forbindelse med transporten af gylle ikke forekomme spild af gylle.

Anden organisk gødning

- 3.3.6 Der må ikke anvendes anden organisk gødning som f.eks. spildevandsslam på bedriftens udspretningsarealer, uden forudgående anmeldelse til kommunen. Der må dog anvendes bioaske fra egen halmproduktion på bedriftens udspretningsarealer.

3.4 Forurening og gener fra husdyrholdet

Ammoniak og natur

- 3.4.1 Eventuelle markstakke med komposteret dybstrøelse skal placeres med mindst 300 m til det ammoniakfølsomme naturområde (se figur 2 A og B).
- 3.4.2 Kompost i markstak må højst være placeret samme sted i 1 år, hvorefter det skal udbringes på markareal. Der skal derefter gå 5 år, før samme placering igen må anvendes til opbevaring af kompost.

Lugt

- 3.4.3 Svinebruget skal i øvrigt indrettes og drives således, at der ikke opstår væsentlige lugtgener for omkringliggende nabobeboelser, som ikke kunne forventes ud fra grundlaget for miljøgodkendelsen.
- 3.4.4 Tilsynsmyndigheden vurderer i forbindelse med en eventuel klage, om generne er væsentlige.
- 3.4.5 Såfremt der opstår væsentlige lugtgener fra anlægget, kan tilsynsmyndigheden forlange, at der skal foretages en nærmere undersøgelse af mulighederne for at begrænse generne. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden ud fra en konkret vurdering af, hvad der er relevant for det pågældende anlæg. Lugtundersøgelsen kan maksimalt kræves én gang pr. år. Ejeren af anlægget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelse og målinger.
- 3.4.6 Der skal *umiddelbart* efter omrøring i gylletanke igen være dannet et tætsluttende flydelag. Er det ikke muligt at danne et naturligt flydelag, skal der etableres et kunstigt, eksempelvis med halm eller lecanødder. A.

Transport

- 3.4.7 For at mindske antallet af transportere skal der anvendes lukket lastbil på ca. 30 tons til transport af gylle, når transporten foregår gennem landsbyer såsom Ødum og Hadbjerg.
- 3.4.8 Transport til og fra husdyrbruget skal som hovedregel foregå i dagtimerne. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som fx høst og gødningsudbringning tillades dog kørsel udenfor dagtimerne.

Støj fra anlæg og maskiner

- 3.4.9 Svinebrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt uden for eget skel overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
--	--------------	-------------	-------------

Mandag –fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. Tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. Tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. Tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. Tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. Tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. Tid ½ time

A.

- 3.4.10 Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.
- 3.4.11 Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.
- 3.4.12 Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkår om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at landbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet. Udgifterne hertil afholdes af landbruget. A.
- 3.4.13 Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor bedriftens støj under normale forhold er maksimal. Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 5/1984, Målinger af ekstern støj og nr. 5/1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder eller Orientering nr. 9/1997. A.
- 3.4.14 Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj". A.

Fluer og skadedyr

- 3.4.15 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Århus Universitet, Danmarks Jordbrugsforskning, Skadedyrlaboratoriet. A.
- 3.4.16 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
- 3.4.17 Animalsk affald skal opbevares efter Fødevarestyrelsens regler. Opbevaringen af døde dyr må ikke give anledning til uhygiejniske forhold, lugt- eller fluegener for de omboende. A.

Støv fra anlæg og maskiner

- 3.4.18 Svinebrugets drift skal indrettes således, at der ikke opstår væsentlige støvgener for omkringliggende nabobeboelser.

Lys

- 3.4.19 Belysning i stalde skal være slukket mellem kl. 23 og 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

3.5 Påvirkning fra arealerne

- 3.5.1 Husdyrgødning fra maksimalt 387,14 DE må kun udbringes på de 299,5 ha arealer, som fremgår af Bilag 2. Der må maksimalt udbringes 37.739 kg N om året, svarende til 1,29 DE/ha.
- 3.5.2 Fosforoverskudet på markdriften må i gennemsnit højst være 13,9 kg P/ha/år. På mark 773-1 i ansøgningen, må der ikke være en udvaskning af fosfor fra udbringningsarealet på mere end 9,7 kg P/ha/år.
- 3.5.3 Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det forinden anmeldes til kommunen.

3.6 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

- 3.6.1 BAT- niveauet for ejendommen mht. emission af ammoniak fra stalde og anlæg vurderes at være:
 - Løbe- drægtighedsstalden skal have delvist fast gulv.
 - Farestaldene skal have delvist fast gulv.
 - Stalden til polte skal have mindst 25 % fast gulv.
 - Poltestalden (nr.1) og farestaldene (nr. 5 og 6) med fuldspaltegulve opfylder ikke kravet. Gulvtyperne – eller andre virkemidler på ejendommen, som medfører en samlet NH₃ emission på samme niveau – skal etableres/indføres i løbet af en årrække, dog senest i 2017.
- 3.6.2 Der skal indsendes en handleplan til Favrskov Kommune, som viser, hvordan opfyldelsen af vilkåret ovenfor planlægges at skulle foregå. Handleplanen skal indsendes senest om 2 år dvs. i 2012. Ved næste revurdering i 2017 kan BAT-niveauet tages op til revision.
- 3.6.3 Favrskov Kommune kan påbyde, at handleplanen skal sættes i værk.
- 3.6.4 BAT-niveauet for ejendommen mht. fosfor vurderes at være et foderindhold for søerne på 4,6 g fosfor/FE samtidig med et forbrug på 1484 FE/årssø. Der skal anvendes fytase i foderet.
- 3.6.5 Dokumentation for overholdelse af vilkår om fodring skal opbevares i 5 år og skal kunne fremvises ved forespørgsel fra tilsynsmyndigheden.

3.7 Driftsforstyrrelser eller uheld

- 3.7.1 Der skal foreligge en beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplanen skal udarbejdes og indsendes til Favrskov Kommune senest ½ år efter revurderingens meddelelse.
- 3.7.2 Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have udleveret en oversat udgave af beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse.
- 3.7.3 Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks orienteres via tlf. 112.
- 3.7.4 I tilfælde af uheld skal disse noteres i en særskilt logbog, og der skal udarbejdes en procedure/opdatering til beredskabsplanen med henblik på at forebygge situationen fremover.

3.8 Egenkontrol

Nedenstående punkter skal forevises på forlangende eller sendes til tilsynsmyndigheden og skal opbevares i minimum 5 år:

- 3.8.1 Dokumentation for, at vilkårene om ejendommens produktionsniveau er overholdt, fx E-kontrol eller andet.
- 3.8.2 Dokumentation for, at vilkåret om fodring er overholdt, fx produktionskontrol, foderplan og kvitteringer, der angiver fosforindhold og anvendt foderforbrug pr. kg tilvækst.
- 3.8.3 Dokumentation for, at vilkårene om udbringning af husdyrgødning er overholdt, fx gødningsregnskaber, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v.
- 3.8.4 Tidspunkt for og placering af kompost i markstak skal noteres på et kort hvert år.

3.9 Ophør

- 3.9.1 Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.
- 3.9.2 Som minimum foretages følgende: Alle beholdere og anlæg, der har indeholdt husdyrgødning, skal rengøres herfor. Olie, kemikalier samt affald skal bortskaffes efter de gældende regler.

3.10 Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som bortfalder ©

- 3.2.1 Om påbegyndelse af bygningsarbejder.
- 3.2.2 Om at overholde husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- 3.2.2 Om at udvidelser skal godkendes efter Miljøbeskyttelsesloven.
- 3.2.4 Om opbevaringskapacitet.
- 3.2.4 Om opførelse af gyllebeholdere.
- 3.2.4 Om at overholde harmoniregler med aftale-jord.
- 3.2.6 Om at udføre støvmålinger.
- 3.2.8 Om aflevering af affald.
- 3.2.9 Om placering af døde grise.

4 Miljøteknisk redegørelse og vurdering

4.1 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4.1.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger, afstandskrav m.v.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der opføres ikke nybygninger, og det anses som en forudsætning, at de eksisterende bygninger er opført efter de dengang gældende regler.

4.1.2 Placering i landskabet

Miljøteknisk redegørelse

Der opføres ikke nye bygninger. I forbindelse med miljøgodkendelsen i 1995 blev der bygget et nyt staldafsnit til den eksisterende farestald. Alle ejendommens bygninger ligger tæt samlet, bortset fra en gyllebeholder fra 1994, der er placeret i det åbne land. Ejendommen er placeret som vist i figur 1.

Figur 1. Oversigtskort

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ejendommen ligger i et område, som i Kommuneplan 09 for Favrskov Kommune er landzone, der er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde. Området er forbeholdt så vidt muligt til landbrugsproduktion.

Der stilles ikke vilkår om udformning og placering, da det drejer sig om eksisterende anlæg.

4.2 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.2.1 Husdyrhold og staldindretning

Miljøteknisk redegørelse

Dyreholdet er fordelt som vist i tabellen, og staldnumrene kan ses på Bilag 1. Situationsplan.

Stald nr.	Staldafsnit	Dyrekategori	Staldsystem	Dyr	Stipladser	Vægtinterval	Bemærkninger.
1	Polte/gyltestald	Slagtesvin	Fuldspaltegulv	498	200	60 -102	Ikke BAT i dag
2	Gyltestald	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	247	99	60 -102	(BAT-blad nr. 106.04-52)
3	Løbeafdeling	Søer	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	92	65		BAT
4	Farestald	Søer (med pattegrise – 7,5 kg)	Kassestier, delvist spaltegulv	289	84		(BAT-blad nr. 106.02-51)
5	Farestald	Søer (med pattegrise – 7,5 kg)	Kassestier, fuldspaltegulv	234	68		Tidligere anvendt til slagtesvin, lever ikke op til BAT i dag
6	Farestald	Søer (med pattegrise – 7,5 kg)	Kassestier, fuldspaltegulv	447	130		Tidligere anvendt til slagtesvin, lever ikke op til BAT i dag

7	Farestald	Søer (med pattegrise – 7,5 kg)	Kassestier, delvist spaltegulv	410	119	(BAT-blad nr. 106.02-51)
8	Drægtighedsstalde	Søer	Dybstrøelse	1288	914	Staldene er indrettet med dybstrøelse og naturlig ventilation. Der er etableret varmegenindinding i dybstrøelsesmatten. Er ikke BAT beskrevet, men forbundet med miljøgevinster for energiforbrug.
9						

Tilladt dyrehold		
Dyrekategori	Antal	DE
Søer	1380	320,93
Polte	745	12,51
I alt		333,44

Kommunens bemærkninger og vurdering

John Langdahl med cvnr. 15657049 ejer bygningerne og arealerne, medens Storbakken Invest ApS med cvnr. 31884667 ejer dyreholdet.

Kapitel 5 godkendelsen fra 1995 giver tilladelse til 420 søer med smågrise og 5000 slagtesvin pr. år. Reglerne om VVM-sagsbehandling af svin og fjerkræ over 250 DE var gældende på det tidspunkt, men blev ikke iagttaget.

Hadsten Kommune har den 22.4.2002 givet tilladelse til en produktionsændring indenfor det samme antal DE, idet ændringen blev vurderet ikke at indebære forøget forurening. Det tilladte dyrehold blev herefter 1381 søer med pattegrise til 7 kg. Omregningen til DE var imidlertid ikke korrekt, og tilladelsen blev ændret af Hadsten Kommune den 20.6.2006 til 1380 årssøer med pattegrise til 7,2 kg samt 745 polte 60-102 kg.

Eksisterende vilkår 3.2.1 om at driften skal være som beskrevet bibeholdes.

Eksisterende vilkår 3.2.1 om påbegyndelse af byggearbejde bortfalder (ikke relevant).

Eksisterende vilkår 3.2.2 om at driften skal ske i overensstemmelse med husdyrgødningsbek.

Bortfalder (generelt krav).

Eksisterende vilkår 3.2.2 om at ændringer skal godkendes først bortfalder (generelt krav).

Eksisterende vilkår 3.2.3 om dyreholdets størrelse bortfalder og erstattes af nyt.

4.2.2 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

På ejendommen er der følgende ventilationsanlæg:

Staldafsnit	Type ventilation	Antal afkast (afsnit/antal)	Højde af afkast
8 – 9	Naturlig ventilation		Tagryg
5, 2	Undertryksventilation	5/7, 2/3	5: 3 m, 2: 4 – 5 m
1, 3, 4, 6, 7	Ligetryk	6/3, 7/4, 4/2, 3/1, 1/3	1: 3 m, rest 4 – 5 m

Staldene vaskes en gang årligt. Der desinficeres med et tørdesinficerende middel.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der stilles vilkår om rengøring og vedligehold af ventilationsanlæggene.

4.2.3 Fodring

Miljøteknisk redegørelse

På ejendommen opbevares følgende typer og mængder af foder:

Fodertype	Mængde nudrift	Opbevaring
Færdigblandet tørfoder	0 – 60 Tons	Indendørs i lade, her er vådfoderanlægget også placeret.
Halm	600 – 700 Tons	I halmlade, dybstrøelse

Der tilsættes fytase til foderet. Fytase øger dyrenes udnyttelse af fosfor i foderet og hermed reduceres udledningen af fosfor via husdyrgødning til miljøet.

Der praktiseres fasefodring af grisene, og der anvendes således flere blandinger af foder. Ved gennemførelse af fasefodring sikres at grisene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov.

Der henvises desuden til afsnit 4.6 om Bedste tilgængelige teknik for yderligere beskrivelse af fodringen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Da der ikke sker en merudledning af hverken ammoniak eller fosfor, er der ikke stillet vilkår i revurderingen om anvendelse af bestemte fodertyper med henblik på at opnå reduktioner i udledningerne.

Eventuelle krav for at opnå nedsat totaldeposition af ammoniak er behandlet under afsnit 4.4.1 om natur, og eventuelle krav for at opfylde BAT-niveauet vedrørende udledninger af ammoniak og fosfor er behandlet under afsnit 4.6 om BAT.

4.2.4 Energi- og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Energi forbruges primært til belysning, ventilation og pumper og ved foderfremstilling. Der er indgået en pasningsaftale på markdriften, hvorved ejendommen ikke bruger diesellole hertil.

Energikilder	Energi forbrug Nuværende drift*
Årligt Elforbrug	246.800 Kwh
Årligt forbrug af Olie/gas	0 L
Årligt egenproduktion energi Fra vindmøller/biogas mv.	Ansøger har vindmøller med produktionen herfra anvendes ikke på ejendommen
Egenproduktion fra varmegenindvinding	Produktion ikke målt, men betydelig besparelse i varmeforbrug sammenlignet med normalt

- Data vedr. forbruget i nuværende drift er hentet fra årsregnskabet 2008.

Der er etableret varmegenindvindingsanlæg i drægtighedsstalden, hvilket medfører en produktion af varme. Den varme udnyttes til opvarmning af beboelse og stalde der har behov for varme. Dermed fjernes energiforbruget til opvarmning i staldene.

Ejendommen Gunderuplundvej 10 har egen boring i fællesskab med den ejede naboejendom Gunderuplundvej 11, hvor boringen ligger. Der forbruges vand til privat forbrug og vand til dyrene, vask af stalde mv. Der forefindes ikke opgørelser over vandforbruget i den nuværende drift. Forbruget til anlægget er skønnet ud fra nøgletal i Håndbog i svinehold.

	Søer	Polte/gylte (sl. Svin)
	m ³ /år/årsdyr	m ³ /år/stioplads
Drikkevand	4,78	1,65
Vandspild	0	0,27
Vaskevand	0,34	0,09

Kilde: Håndbog i svinehold 2008, Landbrugsforlaget s. 90.

Vandforbrug	Søer	Polte/gylte fra 60 kg
Årligt forbrug af drikkevand incl. Spild	6595 m ³	574 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde.	471 m ³	27 m ³
Vand til markvanding		0 m ³
Vand til øvrigt formål		0 m ³
Sum		7667 m³

Kommunens bemærkninger og vurdering

Energiforbruget kan sammenlignes med de af ejer oplyste standardtal for energiforbrug indengårds pr. årssø, som er 390 kWh el uden varmekonsum. Dette giver for 1380 årssøer 538.200 kWh.

Landmanden anvender en række tiltag, som vil nedsætte forbruget af vand og elektricitet i forhold til en driftsform, hvor besparelser ikke indgår i planlægningen (se under afsnittet om BAT). Kommunen vurderer imidlertid, at der eventuelt kunne være yderligere besparelsesmuligheder, hvilket kan undersøges ved en energimæssig gennemgang af ejendommen, udført af en energikonsulent. Der stilles vilkår herom.

4.2.5 Spildevand herunder regnvand

Miljøteknisk redegørelse

Af følgende skema fremgår ejendommens spildevandsmængde samt afledningen heraf

Type	Mængde	Afledes til
Rengøringsvand	498 m ³	Gyllebeholder
Vand fra vaskepladser	0	
Sanitært spildevand fra driftsbygning	-	Septiktank
Sanitært spildevand fra beboelse	-	Septiktank
Tagvand	-	Markdræn

Tagvand fra eksisterende driftsbygninger ledes til markdræn. Der er et mindre befæstet areal ved laden og ved den ubenyttede møddingsplads. Vand herfra ledes med tagvandet til markdræn.

Afløbsforholdene på ejendommen kan ses på situationsplanen i Bilag 1.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Processpildevand

Da der ikke er befæstet læsseplads ved gyllebeholderne, stilles i stedet vilkår om at der skal bruges gyllevogn med sugekran til påfyldning, så spild vil dryppe ned i gyllebeholderen og ikke på jorden.

Vilkårene vedrørende udleveringsrampe og flydende foder stilles for at hindre udledning af næringsstoffer til dræn og vandløb, hvor de vil virke som forurening på livet i vandløbet.

Håndtering af marksprøjten skal foregå i henhold til bekendtgørelsen herom, der administreres af Plantedirektoratet (bek. nr. 268 af 31.3.2009 om påfyldning og vask af sprøjter). Da der ikke er etableret en vaskeplads for sprøjteudstyr, accepteres bekendtgørelsens mulighed for, at driftsherren selv kan vælge mellem vaskeplads og markunderlag.

Al sprøjtning foregår i øvrigt med udgangspunkt fra maskinstationen.

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand må ikke ledes til opbevaringsanlæg for husdyrgødning. Der er således ikke tale om "spildevand" ifølge definitionen i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Eksisterende vilkår 3.2.7 om tilladelse til afledning af husspildevand bibeholdes. Kommunen ville ikke på nuværende tidspunkt indbygge en sådan husspildevandstilladelse i en husdyrgodkendelse, men det var praksis, da kapitel 5 godkendelsen blev meddelt. Tilladelsen ophæves ikke, da det måske er den eneste, som findes.

Tagvand og andet regnvand

Det skal sikres, at der ikke tilføres vand med indhold af husdyrgødningsrester eller pesticider til regnvandsdrænet. Hvis det konstateres, at store mængder regnvand fra tagfladerne forårsager opstuvninger i drænledningerne, kan det blive nødvendigt at etablere et forsinkelsesbassin.

Eksisterende vilkår 3.2.7 om tilladelse til afledning af overfladevand bibeholdes.

Eksisterende vilkår 3.2.7 om tilladelse til afledning af husspildevand bibeholdes.

4.2.6 Affald

Miljøteknisk redegørelse

Oplysninger om affaldstyper og mængder samt opbevaring og bortskaffelse heraf:

	Mængde (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald. ISAG kode: 19.00	300 l container Ugentligt	Industricontainer på ejendommen	Bortskaffes med renovationsfirma
Jern ISAG kode: 23.00	3 t årligt	Opbevares på betonplads	Afhændes til skrothandler

Oplysninger om typer af olie- og kemikalieffald samt mængder, opbevaring og bortskaffelse heraf:

EAK-kode	Art	Opbevaring	Bortskaffelses metode
20 01 18 00 05.13	Medicinrester	Boks til miljøfarligt affald	Der indgås ordning med kommunen.

Opbevaring af døde dyr

Mindre dyr opbevares i container indtil afhentning.

Større dyr lægges på spalter med kadaverkap over.

Bortskaffelse

Der er indgået aftale med Daka om afhentning af døde dyr.
Afhentning finder sted 2 gange om ugen på hverdage samt evt. ved behov.

Mængder

Der er ca. to containere af 190 l samt 3 – 4 større dyr EAK-kode 020102.

Afhentningssted

Afhentningssted er valgt i god afstand fra naboer og er ikke synligt fra offentlig vej. Stedet er markeret på Bilag 1. Situationsplan.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal følge de gældende regulativer for Favrskov Kommune.

Virksomheden er forpligtiget til at opbevare fortegnelse med registrering af mængder og art af farligt affald.

Farligt affald som f.eks. olieaffald og pesticider skal afhentes af en af de godkendte transportører og skal afleveres til Modtagestation for Farligt Affald, Ølstedvej 36, Lisbjerg, 8200 Århus N eller til en anden godkendt modtager, hvis bedriften har indhentet fritagelse fra kommunen.

Bortskaffelse af *Klinisk risikoaffald*, som f.eks. brugte kanyler, medicinrester, engangssprøjter og skalpeller og lign. skal ske via Favrskov Kommunes indsamlingsordning. Landbrugsejendommen skal tilmeldes denne ordning.

Døde dyr og andet animalsk affald må ikke nedgraves eller opbevares sammen med gødning, men skal bortskaffes til en godkendt destruktionsvirksomhed. Både opbevaring og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af bekendtgørelser, som administreres af Fødevarestyrelsen.

Det er tilladt for erhvervsvirksomheder at aflevere affald på genbrugspladserne efter reglerne. Til egenkontrol forlanges en kvittering for aflevering af olie- og kemikalie affald, som kan udstedes på genbrugsstationen.

Der må ikke afbrændes affald på ejendommen. Undtagen haveaffald i mindre mængder.

Kravene til håndtering af affald bliver kontrolleret ved de regelmæssige tilsyn.

Eksisterende vilkår 3.2.8 om affald bortfalder og erstattes af nyt.

Eksisterende vilkår 3.2.9 om placering af døde grise bortfalder.

4.2.7 Råvarer og hjælpestoffer

Miljøteknisk redegørelse

Pesticider og sprøjteudstyr

Der forefindes ikke kemikalier og sprøjteudstyr på ejendommen da alt markdriften foretages af maskinstation.

Oplag af olie og kemikalier

Der er ikke olietanke eller oplag af olie i øvrigt på ejendommen.
Opvarmning af bygninger foretages med jordvarme og varmegenvinding.

Opbevaring af øvrige kemikalier

Rengøringsmidler opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.

Der opbevares ca. 30 liter desinfektionsmidler.

Midlerne opbevares på en hylde i værkstedet uden for børn og hundes rækkevidde.

Opbevaring af medicin

Medicin opbevares i medicinskab i placeret i staldafsnit 2.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Olietankbekendtgørelsens krav om etablering, inspektion og sløjfningsterminer skal følges for både nuværende og fremtidige overjordiske og nedgravede olietanke.

Der stilles vilkår for at sikre, at råvarer og hjælpestoffer ved spild ikke kan forurene omgivelserne.

4.2.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

Miljøteknisk redegørelse

Redegørelse for mulige uheld:

På landbrugsejendommen kan der være risici inden for primært følgende områder:

- Brand
- Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem
- Uheld ved gylleudbringning
- Strømsvigt

For at sikre, at der er procedurer for, hvad der skal foretages i tilfælde af uheld, vil der blive udarbejdet en beredskabsplan. På ejendommen er der allerede er en række procedurer for, hvorledes uheld håndteres, og risiko for uheld begrænses. Dette er beskrevet i Bilag 3. Minimering af risiko for uheld.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Et uheld med overløb fra en gyllebeholder eller revnet gyllebeholder (f.eks. pga. påkørsel), vil kunne foranledige forurening af arealet ved gyllebeholderne. Gyllebeholderne i forbindelse med anlægget er beliggende ca. 700 meter fra Astrup bæk med fald væk fra bækken. Gyllebeholderen på matr. nr. 3c Røved By, Ødum (se Figur 1) er beliggende ca. 600 m fra tilløb til Halling bæk. Ingen af gyllebeholderne er placeret på stærkt skrånende arealer.

Skulle uheldet være ude, vil en del af gyllen kunne sive gennem jorden og muligvis også ned i bækken. På baggrund af gyllebeholderens placering på rimeligt fladt terræn vurderes, at der er lille sandsynlighed for, at dette vil ske. Sker der brud på tanken eller lign. søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer. Gyllebeholderne er omfattet af tiårs beholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Der stilles vilkår om, at der skal laves en beredskabsplan, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. skal beskrives.

På baggrund af ovenstående og sammen med de stillede vilkår i afsnit 3.7 vurderes det, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

4.3 Gødningsproduktion og –håndtering

4.3.1 Flydende og fast husdyrgødning

I den nedenstående tabel angives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes årligt i produktionen.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE	m³
Gylle produceret Gunderuplundvej 10	12.233,90	2.973,39	124,21	5.500
Dybstrøelse produceret Gunderuplundvej 10	20.112,84	5.836,19	209,23	800

Gylle produceret Astrup Skovvej 16	5.392,20	1.107,70	58,05	960
Total til udbringning	37.738,94	9.917,28	391,49	

I det følgende skema fremgår oplysninger om husdyrbrugets opbevaringsanlæg, de enkelte anlægs kapacitet, husdyrproduktionens tilførsel til anlæggene samt opgørelse af opbevaringskapaciteten.

Opbevaringsanlæg	Beliggenhed (adresse)	Byggeår	m ³	Overdækning	Seneste beholderkontrol	Materiale
Gyllebeholder A	Gunderuplundvej 10	1973	590	Flydelag suppleret med lecasten	11-09-2006	Bloksten
Gyllebeholder B	Gunderuplundvej 10	1986	1530	Flydelag suppleret med lecasten	30-10-2009	Elementer
Gyllebeholder C	Matr. 3c Røved By, Ødum	1994	2015	Flydelag suppleret med lecasten	06-10-2005	Elementer
Fortank			15			
Gyllekanaler			580			
Markstakke	Dybstrøelsen køres ofte direkte ud og nedpløjes	-	-	-	-	-
I ALT			4.730			

Dybstrøelsen opbevares i stalden og udspreddes som regel direkte i markerne to gange årligt. Herved er der ikke et ammoniaktab fra lager. Praksis er ikke et vilkår i gældende miljøgodkendelse.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Den opgivne fordeling af N og P mellem gylle og dybstrøelse er forskellig i IT-ansøgningen og gødningsregnskabet, men da den udbragte samlede mængde N og DE svarer til det seneste offentliggjorte gødningsregnskab for bedriften i perioden 2006-2007, accepteres de samlede mængder.

Der stilles krav om 9 mdr. opbevaringskapacitet, hvilket er en skærpelse i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens minimum på 6 mdr. for at tage højde for vanskelige udbringningsforhold om vinteren forårsaget af vejret.

Ejendommen har kapacitet til at opbevare 10,3 måneders gylleproduktion fra Gunderuplundvej 10. Kravet er således opfyldt.

Da der ikke er befæstet læsseplads ved gyllebeholderne med afløb til opsamlingsbeholder, stilles i stedet vilkår om, at der skal anvendes gyllevogn med selvsugende kran.

Eksisterende vilkår 3.2.4 om at overholde husdyrgødningsbekendtgørelsen bortfalder (generelt krav).

Eksisterende vilkår 3.2.4 om opbevaringskapacitet bortfalder og erstattes af nyt.

Eksisterende vilkår 3.2.4 om opførelse af opbevaringsanlæg bortfalder (ikke relevant).

Eksisterende vilkår 3.2.4 om aftalearealer bortfalder (generelt krav).

Eksisterende vilkår 3.2.4 om renholdelse og spild bibeholdes.

4.3.2 Anden organisk gødning

Miljøteknisk redegørelse

Der anvendes halm. Halmen fra markerne anvendes dels til dybstrøelse dels til energiproduktion på forbrændingsanlæg. Asken fra forbrændingen returneres i en mængde svarende til den indleverede halm.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er stillet vilkår om, at der ikke må anvendes spildevandsslam eller anden organisk gødning på bedriften, halmasker dog undtaget, før ændringen er vurderet af kommunen. Årsagen er bl.a. at spildevandsslam indeholder meget store mængder af fosfor, som ikke indgår i de tilgrundliggende beregninger.

Anvendelse af anden organisk gødning, herunder også halmasker, skal indgå i gødningsregnskabet og erstatter en tilsvarende mængde N og P i husdyrgødningen, i henhold til reglerne i slambekendtgørelsen nr. 1650 af 13.12.2006 og bioaskebekendtgørelsen nr. 818 af 21.7.2008.

4.4 Forurening og gener fra husdyrholdet

4.4.1 Ammoniak og natur

Miljøteknisk redegørelse

Anlæg

Ammoniakemissionen fra husdyrbrug stammer hovedsageligt fra stalde og husdyrgødningslagre. Den samlede ammoniakemission fra anlægget på Gunderuplundvej 10 er beregnet til 7468 kg N/år.

Kapitel 5 godkendelsen indeholder ikke vilkår, som skal medtages i beregningerne, og der foreligger ikke nogen tidligere VVM-screening, som kunne medføre forudsætninger, der skal medtages.

Der er indført nogle tiltag, som reducerer emissionen med 1/3, men de indgår ikke i beregningen for ejendommens nuværende drift, da de ikke er nødvendige for at opfylde kravene. Tiltagene viser imidlertid, at ejer anvender BAT, og for at kvantificere tiltagene er der lavet en beregning, som godtgør, at den totale NH₃ emission egentlig ligger nede på 4966 kg N/år. Tiltagene er: Direkte udkørsel af dybstrøelse er øget fra 50 til 100 %, og foderets indhold af råprotein og fosfor er nedsat.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Anlæg

Nærmeste § 7 areal ligger ca. 2,2 km fra staldanlægget i Århus Kommune.

Da der ikke sker nogen ændring af produktionen, er der ikke et generelt ammoniakkrav at overholde, og det specielle krav til beskyttelse af § 7 områder bliver automatisk overholdt.

Syddjurs Kommune vurderer, at anlægget ikke vil påvirke naturområder i Syddjurs Kommune væsentlig, da de nærmeste naturområder er af robust type der ikke er så ammoniakfølsomme at tålegrænsen overskrides og afstanden er her ca. 1,5 km.

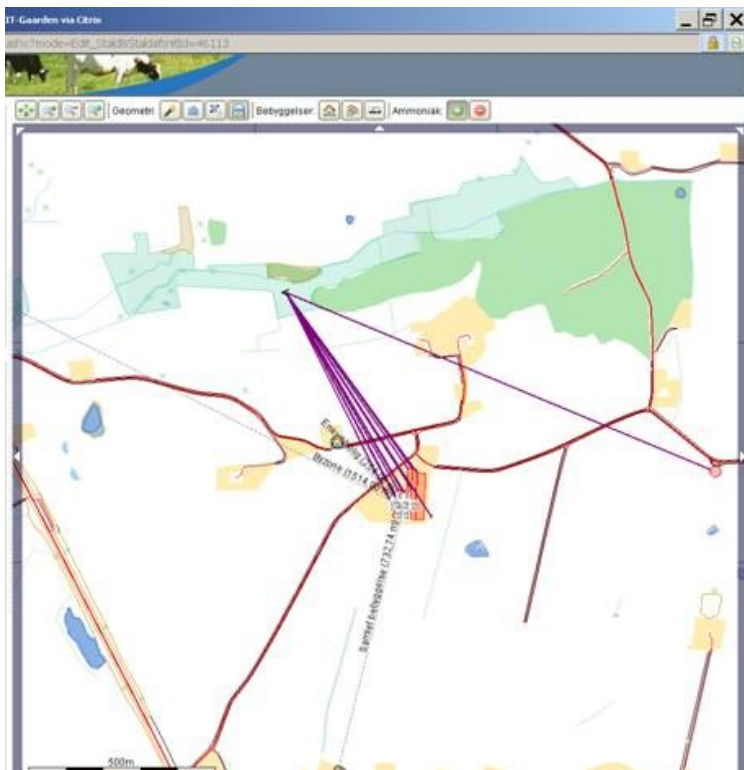
§ 3 områder

Områder, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 er beskyttet ved et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. Det er naturtilstanden på arealet, der afgør, om der er tale om et beskyttet naturområde. Det er altid lodsejerens ansvar, at der ikke sker indgreb i beskyttede naturområder.

Der er foretaget en gennemgang af alle ejendommens udbringningsarealer i forhold til forekomster af beskyttet natur.

Det er ikke muligt at beregne kvælstofdepositionen til søen beliggende umiddelbart sydøst for anlægget, da den ligger indenfor 300 m til anlægget.

Kommunen har fået beregnet kvælstofdepositionen til et naturareal, der ligger i nærheden af Gunderuplundvej 10. Det drejer sig om en nærliggende eng/mose ca. 600 m mod nordvest, se figur 2 A. Beregningerne kan ses i skemaet nedenunder.

Figur 2 A. Naturpunkt for NH₃ depositionsberægning og for 300 m zone for markstakke.

Der er foretaget berægning (basis) med den tilladte udledning, samt en berægning (faktisk) med de tiltag, som ejer har foretaget på frivillig basis. Der anvendes foder med et lavt råproteinindhold og al dybstrøelse nedpløjes direkte. De to tiltag reducerer ammoniakfordampningen og danner således baggrund for den faktiske berægning. Der er ikke stillet vilkår til fastholdelse af de faktiske tiltag.

Naturpunkt	Kildehøjde	Ruhed opland	Ruhed natur	Totalafs�tning NH ₃
Eng (basis)	6 m stalde / 3 m lager	rv	bn	0,98 kg
Eng (faktisk)	6 m stalde / 3 m lager	rv	bn	0,67 kg

Naturarealerne er B-målsatte jf. landsplandirektiv (Regionplan 2005). Fund af rødlistede arter som maj- og kødfarvet gøgeurt giver naturarealerne en høj værdisætning og vil sammen med den samlede totalafs tning blive vurderet ved en evt. fremtidig ændrings- eller udvidelsessag, hvor også eventuelle nærliggende landbrugs udledninger vil blive inddraget. Tålegrænsen for naturtyperne eng og rigkær er 15 – 25 kg N/ha/år.

Den gennemsnitlige baggrundsbelastning af kvælstof-komponenter i Favrskov Kommune er på 13 kg N/ha/år (2007), og t legr nsene er således ikke overskredet. Baggrundsbelastningen vurderes i forhold til totalafs tningen af NH₃ på 0,98 kg således, at der ikke stilles vilkår om ammoniakfordampningen fra stalde og lagre.

Der gøres opmærksom på, at det ikke kan udelukkes, at en miljøvurdering af en evt. fremtidig ændrings- eller udvidelsessag vil resultere i skærpede krav.

Kommunen har desuden vurderet, at der ikke bliver yderligere påvirkning af § 3 – områder, som kræver sagsbehandling efter Naturbeskyttelsesloven.

Natura 2000 områder

Nærmeste Natura 2000 område (H229) Bjerre skov og Haslund skov, ligger mere end 10 km nordøst for anlægget Gunderuplundvej 10. Da der ikke foretages ændringer i driften, skal påvirkningen på arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for internationale beskyttelsesområder ikke inddrages i vurderingen i henhold til habitatbekendtgørelsen. Der er ikke tale om en ny tilladelse, men om en vurdering af, om de eksisterende vilkår er tilstrækkelige.

Miljøteknisk redegørelse

Udspretningsarealer

Nogle af de sydligste marker ligger helt eller delvist indenfor 1000 meter fra § 7 områder (se Bilag 4).

Kommunens bemærkninger og vurdering

Udspretningsarealer

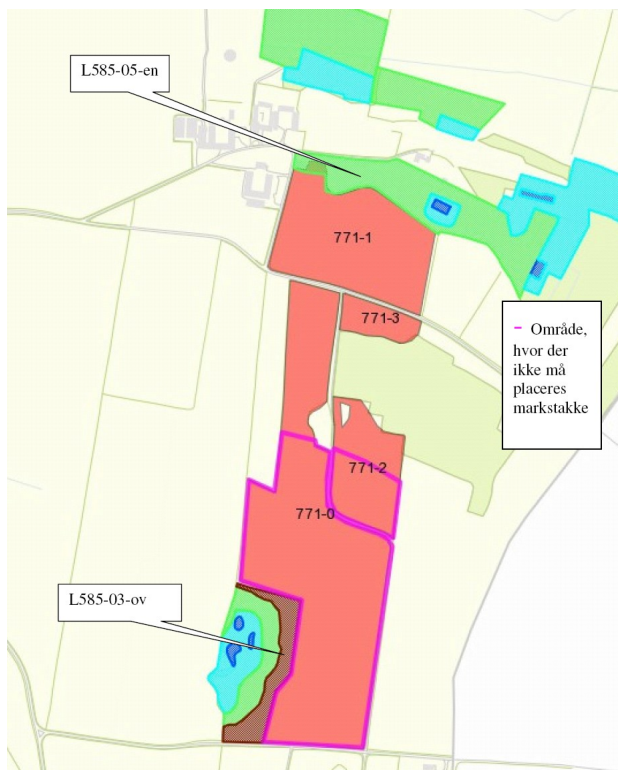
Der gøres opmærksom på kravet i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 stk. 3, hvorefter udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker på de ovennævnte marker ikke må ske ved slangeudlægning, men skal foregå ved nedfældning. Fra 1.1.2011 gælder kravet om nedfældning for al udbringning af husdyrgødning.

Randers Kommune

Fire marker ligger samlet i Randers Kommune. Kommunen har afgivet høringssvar om miljøpåvirkningen.

Overdrevsarealet (L585-03-ov, B-målsat) er besigtiget i 2005, hvor der er konstateret forekomst af karakteristiske overdrevsarter, såsom alm. Kamgræs og knoldranunkel. Tålegrænsen vurderes at ligge i den øvre ende af tålegrænseintervallet for typiske overdrevsarealer (10-25 kg N/ha/år). Da baggrundsbelastningen i området er ca. 16,6 kg N/ha/år vurderes det, at tålegrænsen ikke er væsentligt overskredet.

Randers Kommune vurderer, at ammoniakafsætning ved udbringning af husdyrgødning efter de generelle regler ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af overdrevsarealet. Da mark 771-0 samtidig har en terrænhældning mod overdrevet, der på størstedelen af arealet er mindre end 6 %, vurderes der ikke at være væsentlig risiko for overfladisk afstrømning af næringsstoffer ind på naturarealet. Randers Kommune vurderer dog, at overdrevsarealet er følsomt overfor større kvælstofpåvirkninger, og at der derfor bør stilles vilkår om, at der ikke må placeres markstakke med husdyrgødning indenfor 300 m fra overdrevet, se figur 2 B.

Figur 2 B. Randers Kommune. 300 m zone fri for markstakke.

For så vidt engarealet (L585-05 en, B-målsat) er der foretaget besigtigelse i 2002. Engarealet er karakteriseret som en relativt fugtig natureng. Tålegrænsen vurderes at ligge i midten af tålegrænseintervallet for typiske ferske enge (15-25 kg N/ha/år). Da baggrundsbelastningen i området er ca. 16,6 kg N/ha/år vurderes det, at tålegrænsen ikke er væsentligt overskredet. Udbringning af husdyrgødning efter de generelle regler vurderes derfor ikke at give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning. Mark 771-1 har desuden en forholdsvis svag terrænhældning mod engen, < 3 %, og der vurderes ikke at være væsentlig risiko for overfladisk afstrømning af næringsstoffer ind på naturarealet.

Syddjurs Kommune

En mark ligger i Syddjurs Kommune. Marken ligger 180 m fra Halling Skov, som ikke er udpeget naturområde. Der er ca. 800 m til nærmeste § 3-beskyttede område, som er eng og mose og ca. 850 m til flere søer. Der er ikke vandløb i nærheden af marken. Syddjurs Kommune vurderer, at naturområderne ikke vil blive påvirket af markdriften, så der er risiko for tilstandsændringer.

Vilkår

Med baggrund i ejendommens store produktion af dybstrøelse, som formodentlig kan medføre behov for opbevaring i markstak, stilles følgende vilkår:

For at beskytte de to NH₃-følsomme naturområder vist i figur 2 A og 2 B mod tilstandsændring som følge af en konstant påvirkning fra ejendommens drift stilles der vilkår svarende til kravet for husdyrlovens § 7 arealer i bufferzone I: Eventuelle nye markstakke skal placeres med en minimumsafstand af 300 meter til det NH₃-følsomme naturområde, hvortil der er lavet beregningspunkt hhv. til overdrevet L585-03-ov.

Vilkåret er desuden et BAT-tiltag, beskrevet i afsnit 4.6.5.

Areal 774-1 (0,30 ha) er vejledende udpeget som § 3-areal og kan ikke benyttes til udbringning.

Areal 774-0: Oplyst som 0,69 ha med sædskifte S4 (10% efterafgrøder). Arealet har ikke indgået i braklægningsordning (jf. Miljøportalen) og gennemgang af luftfoto 2008, 2006, 2004, 2002, 1999, 1995, 1993, 1988, 1980, 1974, 1965. viser at der ikke er tegn på omlægning af en del af arealet ca. 0,27 ha.

Det vurderes, at de 0,27 ha af arealet ikke tidligere har indgået i driften som udbringningsareal, og den del af arealet kan derfor ikke benyttes som udbringningsareal, se figur 3.

Figur 3.
Areal 774-0: Rød skraverede del = areal, der ikke kan benyttes som udbringningsareal (luftfoto 2006).

Ejer har udtaget de to arealer af udbringningsområdet og planlægger at anvende dem til afgræsning. Efter udtagelse vurderer Favrskov Kommune, at revurderingen ikke omfatter udbringningsarealer, der er registrerede som beskyttede naturtyper, eller hvor udbringning af husdyrgødning kan medføre en tilstandsændring af beskyttede naturarealer.

4.4.2 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

Lugt fra svinebruget vil hovedsageligt stamme fra staldene og kun i mindre grad fra opbevaring, transport og udspreddning af husdyrgødning. Forhold som kan have betydning for lugtemissionen kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

Lugtberetningerne udført i ansøgningssystemet ses i tabellen nedenfor. Genekriterierne er overholdt, og der er ingen beboelser indenfor 1,2 gange geneafstanden.

Ved lugtberegningsmålingen måles afstanden fra midten af de forskellige stalde. I skemaet er ejendommens faktiske afstand målt fra ét tænkt midterpunkt.

Områdetype	Lovens minimum afstand = geneafstanden, meter	Ejendommens faktiske afstand, meter	Genekriterie overholdt ?
Byzone / sommerhusområde	532	1540	ja
Samlet bebyggelse / lokalplanlagt boligområde	378	760	Ja
Enkelt bolig uden landbrugspligt	148	270	ja

Den nærmeste byzone er det lokalplanlagte område mod vest ved motorvejen. Den nærmeste samlede bebyggelse er i Ødum ved Mejlbyvej eller det nye lokalplanlagte boligområde i lokalplan 312 fra 2008, som ligger mellem Mejlbyvej og Gunderuplundvej. Begge ligger i en afstand på 760 m fra staldmidten.

Nærmeste enkeltbolig er Gunderuplundvej 11, som er ejet af ejer.

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Astrupvej 5.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Som hovedregel skal lugtgeneafstanden overholdes for udvidelser og ændringer af dyrehold, og derved ikke for revurderinger. Lugtgeneafstanden kan dog bruges til at angive en rettesnor for eventuel forekomst af lugtgener i forbindelse med revurderinger i de tilfælde, hvor geneafstanden ikke overholdes.

Da forskellen mellem geneafstand og faktisk afstand for denne ejendom er så stor, vil en øgning af geneafstanden pga. eventuel kumulation eller vindretning på op til de maksimale 20 % ikke betyde nogen ændring i konklusionen: Det vurderes, at ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtproblemer og til transporter af gylle.

Eksisterende vilkår 3.2.6 om støv- og lugtgener, og om at der skal etableres flydelag på gyllebeholderne umiddelbart efter omrøring bibeholdes.

4.4.3 Fluer og skadedyr

Miljøteknisk redegørelse

På landbrugsejendomme kan der forekomme skadedyr som eksempelvis fluer og rotter mv.

Ejendommen fremstår som en pæn og ryddelig. Der er god hygiejne i og omkring staldanlæg og foderopbevaring, så skadedyr ikke tiltrækkes og opformeres.

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Der er udarbejdet en plan for bekæmpelse af skadedyr og indgået aftale med autoriseret firma om opgaven (englandsgrise).

Fluegener er generelt et meget lille problem på ejendommen. Der foretages lejlighedsvist biologisk og kemisk fluebekæmpelse efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium. De naturligt ventilerede stalde besøges flittig af svaler og andre småfugle.

Bekæmpelse af rotter foretages efter kommunes anvisninger. Der er og vil blive placeret rottefælder rundt om ejendommens bygninger ved behov. De forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. følges, og der er indgået aftale med autoriseret firma om rottebekæmpelse.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Gyllekanaler er gode udklækningssteder for fluerne, så en særskilt bekæmpelse vil ofte være nødvendig.

Der stilles vilkår om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinierne fra statens Skadedyrslaboratorium. Retningslinierne angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende, se evt. hjemmesiden www.dpil.dk: "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr".

Det vurderes, at ejendommens bekæmpelse forebygger gener.

Det eksisterende vilkår 3.2.9 om fluebekæmpelse bibeholdes.

4.4.4 Transport

Miljøteknisk redegørelse

I følgende skema vises en oversigt over transporttyper og antallet af transporter.

Transporttype	Antal transporter pr. år
Lastbiltransporter	
Foder	50
Sækkevarer/løsvarer	10
Døde dyr	100
Smågrise ud	50
Polte ind	10
Søer ud	25
Dyrlæge	11
Gylle til fjerntliggende marker	85
Traktortransporter	
Gyllekørsler	240 med gyllevogn hvoraf ca. halvdelen transporteres til marken med lastbil.
Gylle Biogasanlæg	Kun lejlighedsvist
Dybstrøelse	380

Der vil foregå kørsel på de offentlige veje. Der er gode til- og frakørselsforhold til Gunderuplundvej.

Til de fjerntliggende marker foretages anslået 80 årlige transporter med en lastbil, der transporterer 30 tons ad gangen. Transport går gennem landsbyerne Ødum, Hadbjerg og forbi nær Selling.

Transporter med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transporter er jævnt fordelt over året. Det tilstræbes at begrænse udkørslen til en meget kort periode. Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

I forbindelse med revurderingen ændres dyreholdet o. lign. ikke. Antallet af transporter øges derfor ikke. Det kan sandsynliggøres, at mængden af transporter givetvis er faldet siden miljøgodkendelsen, i det der er indgået pasningsaftale på arealerne, herefter leveres der hverken brændstof eller sprøjtemidler til ejendommen. Moderne gylleudbringningsudstyr kan rumme en væsentligt større mængde gylle, hvorfor transport hermed også må have været faldende.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Transport af gylle (og af dybstrøelse) foregår gennem landsbyerne Ødum og Hadbjerg og bør begrænses så meget som muligt. Transporterne bør derfor søge at finde andre veje, når det kan lade sig gøre. Der stilles vilkår om at anvende store lastbiler til gyllen for at mindske antallet af transporterne.

Der stilles vilkår om, at transport hovedsageligt skal foregå i dagtimerne. Vilkåret stilles, da det drejer sig om ind- og udkørsel fra selve ejendommen.

4.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Af følgende skema fremgår placeringen af støjkilder på ejendommen

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjkilder
-----------	-----------	--------------	-----------------------

Ventilationsanlæg	-	Ventilationsanlæg kører alle døgnets 24 timer med varierende effekt De fleste stalde har mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau især ved nattetid, hvor ventilationsbehovet er lille. I drægtighedsstalden er der naturlig ventilation.	Ventilationsanlægget er placeret inden døre og forventes derfor ikke at påføre omgivelserne støj.
Højtryksrensere	Brug af højtryksrensere til vask af stalde sker inden døre.	Højtryksrensere anvendes ca. 4 timer om ugen i forbindelse med rengøring af stalde. Rengøring sker i dagtimerne	Vask sker inden dør og med støjsvagt udstyr
Foderblander	Placeret i lade bygning 10		
Aflæsning af foder	Foderet tippes ind i foderladen	Få minutter	Foderet tippes indendøre
Håndtering af gylle		Der vil være periodisk støj ved omrøring før udkørsel.	Der anvendes dykket pumpe som ikke støjer
Håndtering af dybstrøelse	Køres ud og nedpløjes direkte	Arbejdet med at tømme stalden varer 3 – 4 dage	Støj ved håndtering er begrænset til få dage
Transport til og fra ejendommen ved bl.a. aflæsning af foder og ved ind- og udlevering af grise		Der leveres smågrise ugentligt	
Intern transport	Der transporteres halm fra halmlade til dybstrøelsesstald	3 – 4 timer ugentligt	Der flyttes store mængder af gangen hvorved antallet af transporter begrænses

De fleste støjkloder er placeret i lukkede bygninger.

Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid. Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt.

Korn tørringsanlægget benyttes ikke mere.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at svinebruget skal overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugs – virksomheder i det åbne land.

Støjgrænserne forventes overholdt, bl.a. fordi korn tørringsanlægget ikke anvendes mere, og især fordi afstanden til nabobeboelse er forholdsvis stor (ca. 270 m). Kommunen har ikke modtaget klager over støj fra naboer.

Der stilles vilkår om, at kommunen i forbindelse med klage kan forlange foretaget støjmåling.

Eksisterende vilkår 3.2.5 om støjgrænser og støjmåling bibeholdes.

4.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med håndtering af halm og foder og ved transport kan der opstå støv. Forhold, som kan medvirke til støv, er af begrænset karakter og varighed.

Tørfoderet tippes ind i laden, hvilket ikke giver anledning til væsentlige støvgener.

Vådfoderanlægget er placeret i direkte tilknytning til lageret, hvilket både mindsker transport og risiko for støvgener. Kørsel på grusvej kunne også give støvgener.

Da støv ikke hidtil har været et problem, forventes det heller ikke fremover. Der er samtidig forholdsvis langt til naboer (ca. 250 m).

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der vil udover transporterne forekomme udsendelse af støv fra staldventilationen og fra foderhåndtering. Det vurderes dog, at det ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboerne, da der ikke er nabobeboelser tæt på staldene.

Eksisterende vilkår 3.2.6 om måling af støv bortfalder, da der ikke findes standarder for acceptabelt støvniveau i det eksterne miljø at sammenligne en måling med.

4.4.7 Lys

Miljøteknisk redegørelse

Der er ophængt lamper ved stuehus, ved mandskabsrum og ved ind- og udleveringsramper. Lyset vil være tændt efter behov. Der er ingen udendørsbelysning, som har fjernvirkning.

Lyset slukkes i staldene om natten, der er derfor en begrænset fjernvirkning fra anlægget.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog fastsættes vilkår om, at lyset skal være slukket om natten.

4.5 Påvirkning fra arealerne

4.5.1 Udbringningsarealerne

Miljøstyrelsen har meddelt (november 2009), at ved revurdering skal ejendommens nuværende arealer anses som den arealdrift, der er den godkendte.

Kapitel 5 godkendelsen indeholder ikke vilkår, som skal medtages i beregningerne.

Udbringningsarealerne for husdyrgødning ses på Bilag 2.

Den udbragte mængde N og DE svarer til det seneste offentliggjorte gødningsregnskab for bedriften i perioden 2006-2007.

Ifølge ejers kendskab er kun en meget begrænset del af ejendommens arealer er skiftet ud siden 1995, der er tilkøbt eller forpagtet lidt flere arealer med henblik på at efterleve skærpede harmonikrav. Udbringningsarealet er på 299,5 ha egne og forpagtede arealer. Herudover er der et mindre areal med græsningslaug, vildtagre og udyrkede marker. Udbringning og dyrkning af markerne foretages i øjeblikket af Skalmstrup Maskinstation i Randers.

Der ligger marker i Syddjurs og Randers kommuner. Arealerne blev sendt i høring i kommunerne den 24. marts 2010 med anmodning om bemærkninger. Randers Kommune har afgivet høringssvar den 30. marts, og vilkår og vurdering er indføjet i revurderingen afsnit 4.4.1.

Ejendommens referencesædskifte er fastlagt til S2 og S4 sædskifter alt efter bonitet, som således er udgangspunkt for bedriften med hensyn til beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat.

Til bedriftens totale husdyrgødningsmængde fra 387,1 DE skal der anvendes et harmoniareal på mindst 276,5 ha. Husdyrgødningen udbringes på et større areal, og husdyrtrykket bliver derfor på 1,29 DE/ha.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed på harmoniforhold, og Jordbrugskommissionen fører kontrol med reglerne om arealkrav.

Da der ikke foretages ændringer i driften, skal Natura 2000 områder ikke inddrages i vurderingen i henhold til habitatbekendtgørelsen. Der er ikke tale om en ny tilladelse, men om en vurdering af, om eksisterende vilkår er tilstrækkelige. De følgende afsnit drejer sig derfor kun om, hvorvidt det fastlagte beskyttelsesniveau i husdyrloven bliver overholdt.

4.5.2 Kvælstof til overfladevand

Miljøteknisk redegørelse

Alle udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 0.

Den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra rodzonen er beregnet til 54,0 kg N/ha/år. Udspretningsarealerne udgør 299 ha. Den totale kvælstofudvaskning bliver på 16.146 kg N/år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ved beliggenheden i N-klasse 0 er den generelle vurdering i husdyrgodkendelsesloven, at overholdelse af harmonireglerne er tilstrækkeligt til at beskytte overfladevand mod nitratudvaskning. Den tilladte kvælstofudvaskning er på 54,8 kg N/ha (beregnet i it-systemet) og det tilladte dyretryk er 1,4 DE/ha.

Med et dyretryk på 1,29 DE/ha og en udvaskning på 54,0 kg N/ha/år bliver kravet til beskyttelse af overfladevand overholdt.

Der stilles ikke vilkår om anvendelse af et bestemt sædskifte, da alle marker i ansøgningen dyrkes med referencesædskiftet.

4.5.3 Fosfor til overfladevand

Miljøteknisk redegørelse

Ingen af udbringningsarealerne ligger i fosforklasse 3.

Der er indsendt fosfortal fra 2005-6 på alle markerne. For at blive klassificeret som P-klasse 3 skal en mark både ligge i et potentielt P-klasse 3 område og have P-tal over 6,0. Dette er ikke tilfældet for nogen af arealerne.

Ved den beskrevne drift og sædskifterne S2 og S4 bliver der tilført 32,8 kg P/ha/år og fraført 23,0 kg P/ha/år. Der vil således være et fosforoverskud på 9,7 kg P/ha/år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Beliggenheden i P-klasse 0-1-2 betyder, at der kun stilles krav til, hvor stort fosforoverskuddet må være i forhold til en ændring i driften.

Der foretages ingen ændring i driften. Husdyrlovens beregning, som er foretaget i IT-systemet på baggrund af udbragt husdyrgødning og referencesædskifterne, giver lov til et fosforoverskud på 13,8 kg P/ha/år sammenholdt med, at de generelle harmoniregler skal overholdes.

Harmonireglerne bliver overholdt med et dyretryk på 1,29 DE/ha og fosforkravet overholdes.

4.5.4 Påvirkning af søer og vandløb

Miljøteknisk redegørelse

Udbringningsarealerne omfatter ikke stærkt skrånende arealer (> 6 %) ned mod vandløb eller søer. Enkelte steder overlapper de indtegnede udbringningsarealer med de lovpligtige bræmmebestemmelser.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der gøres opmærksom på de generelle bræmmeregler i Vandløbsloven nr. 1043 af 20.10.2008 § 69 stk. 1. ”Dyrkning, jordbearbejdning, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 meter ned til naturlige eller højt målsatte vandløb.”

Favrskov Kommune har vurderet, at der, ved overholdelse af de lovbestemte dyrkningsfrie bræmmer, ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning fra mark til vandløb, da der ikke er stærkt skrånende udbringningsarealer ned mod vandløb.

Randers Kommune har vurderet, at det nærmeste vandløb ligger i en afstand af 350 m fra udbringningsarealerne i denne kommune og derfor ikke underlagt afstrømningsrisiko.

4.5.5 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Kommunens miljøtekniske redegørelse, bemærkninger og vurdering

Bilag IV-arter må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden, og deres yngle- og rasteplasser må ikke ødelægges, i henhold til § 29 a i naturbeskyttelsesloven.

Kommunen har gennemgået eksisterende viden og har kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 2000 meter af ejendommen.

Der er konstateret odder langs udbringningsarealerne ved Spørring å. De væsentligste trusler mod odderen i forbindelse med landbrugssager vurderes at være rydning langs vandløb, næringsstofforforsel til vandløbene, forstyrrelser i form af larm og menneskelig aktivitet samt fjernelse af større uforstyrrede våde naturområder.

Der er konstateret stor vandsalamander i en sø ved ejendommen Langskovvej 18, ca. 1550 m nord nordvest for anlægget Gunderuplundvej 10. Arten er senest registreret i 2008.

Hvis de generelle lovbestemte regler for næringsstofudbringning overholdes, vurderes påvirkning fra aktiviteterne på ejendommen Gunderuplundvej 10 ikke at forstyrre arterne eller påvirke gunstig bevaringsstatus for odder og stor vandsalamander. De generelle regler for udbringning af gødning og anvendelse af bekæmpelsesmidler findes i miljøbeskyttelseslovens § 27, hvoraf det fremgår at stoffer, der kan forurene vandet, ikke må tilføres vandløb eller søer, ligesom sådanne stoffer ikke må oplægges på en måde, så der er fare for, at vandet forurenes.

Andre sjældne arter:

Der er kendskab til forekomst af rødlistede plantearter: kødfarvet- og maj-gøggeurt i en eng/mose ca. 600 m mod nordvest for anlægget.

4.5.6 Grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Samtlige marker ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), bortset fra mark 763 og den vestlige del af mark 762, samt de fire marker i Randers Kommune, som ligger i område med drikkevandsinteresser (OD).

168 ha ligger i et område, der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) af hensyn til drikkevandsinteresserne. Nitratudvaskningen fra arealerne i NFI er beregnet til 50, 72 og 74 mg nitrat pr. liter, ved anvendelse af S2 og S4 sædskifter.

Mark nr. 2 og 752-0 ligger umiddelbart nordøst for Ødum Vandværks kildeplads.

Ødum vandværk ligger over et kryds mellem to begravede dale, hvorfra vandindvinding kan ske. Grundvandsstrømningen er mod sydvest.

Vandværkets to borer, DGU 79.1274 og 79.1447 er filtersat i et dybere, spændt magasin, adskilt fra det øvre magasin af op mod 20 meter – 38 m smeltevandsler og –silt. Det dybe magasin er ca. 23 meter tykt og består af vekslende, sandede smeltevandsaflejringer.

Vandkvalitet: Klorid og sulfat er muligvis svagt stigende, men da værdierne ikke er betragteligt forhøjede og ionbytningsgraderne desuden er meget høje i denne periode, tyder det på, at vandet er velbeskyttet og overfladepåvirkningen er begrænset.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Indenfor OSD-områder skal der i særlig grad tages hensyn til beskyttelsen af grundvandet, idet det er fra disse områder, at fremtidens drikkevandsforsyning skal sikres. Her beskrives der i særlige indsatsplaner, hvordan det skal ske.

Der er endnu ikke udarbejdet indsatsplaner for de områder, hvor udbringningsarealerne ligger. En kommende vedtaget Indsatsplan til drikkevandsbeskyttelse og Vandplan/Vandhandleplan i området vil kunne sætte mål og retningslinier, som skal iagttages ved fornyet miljøgodkendelse.

Indenfor OD-områder skal der tages hensyn til eksisterende borer til almene vandværker. Særligt, hvor de er placeret i nitratfølsomt indvindingsområde. Der er ingen nærliggende borer til almene vandværker ved de to marker, som ligger i OD-området.

Det generelle krav til kvælstofudvaskningen i NFI-områderne er, at udvaskningen ikke må øges i forbindelse med en udvidelse af dyreholdet. Da der sker ikke nogen udvidelse af dyreholdet, stilles der derfor ikke krav.

Da Ødum Vandværks indvinding sker fra et magasin, som det tyder på, er velbeskyttet og med en begrænset overfladepåvirkning, stilles ingen vilkår.

Når grundvandskortlægningen forud for indsatsplanlægningen er helt færdig, vil det kunne sætte mål og retningslinier i forhold til beskyttelse af Ødum Vandværks kildeplads, som skal iagttages ved en fornyet miljøgodkendelse.

Randers Kommune vurderer, at nærmeste indvindingsboring til almen vandforsyning (Trustrup Vandværk) ligger 1,4 km fra et udbringningsareal og ikke vil blive påvirket væsentligt.

4.6 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering

I henhold til husdyrlovens §§ 19 og 23 skal Favrskov Kommune vurdere, om ejer har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. I vurderingen indgår Miljøstyrelsens BAT-blade, vejledningen fra Skov- og Naturstyrelsen "Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug", bilag 3 (teknologilisten), kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument), samt Miljøklagenævnets afgørelser.

Ejers redegørelse og kommunens vurderinger er anført for hvert enkelt emne nedenfor.

4.6.1 Management

BAT for svin ifølge BREF-dokumentet er:

- Uddannelse af medarbejdere
- Journal over forbruget af vand, energi, foder samt spredning af gødning på markerne
- Nødfremgangsmåde til at håndtere uheld
- Reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre driften og renholdelse af bygninger og udstyr
- Planlægning af logistik såsom levering af materiale og fjernelse af produkter og spild
- Planlægge korrekt gødskning af markerne.

Ejers redegørelse:

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager løbende i efteruddannelseskurser.
- De ansatte vil blive grundigt orienteret om evt. vilkår i miljøgodkendelsen der vedrører deres arbejdsopgaver.
- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen.
- Der er udarbejdet vejledninger på flere sprog der beskriver procedure vedr. arbejdsopgaver.
- Energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Månedlig opgørelse fra energiselskabet.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- I besætningen udføres der endagsfoderkontrol. Forbruget af foder følges løbende.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Der er dyrlægebesøg hver 5. uge.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af mark og gødningsplan. Planen anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning.
- Der udtages jordprøver ca. hver 5. år som analyseres for bl.a. Fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosfor-indhold.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med udslip af gylle eller brand.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.
- Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen
- Der føres sprøjtejournal.

Favrskov Kommune vurderer, at ejers tiltag lever op til det BAT-niveau, som herved lægges for denne ejendom.

4.6.2 Stalde

BAT for svin ifølge BREF-dokumentet, Miljøstyrelsens BAT-blade (dec.2009) og teknologilisten (2006)

- Søer, løbe-drægtighed: Fuldt eller delvist spaltegulv med vacuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, delvist spaltegulv, gyllekøling i kanalbunden
- Søer, farestalde: Fuldspaltede jern- eller plastikgulve med udskylning, delvist spaltegulv
- Smågrise: Toklimastald med delvist spaltegulv, gyllekøling
- Slagtesvin: Delvist spaltegulv med 25 % fast gulv eller mere, delvist spaltegulv med reduceret gødningskanal eller med hældende fast gulv foran stien, gyllekøling

- Massivt betongulv med dybstrøelse kan ikke udelukkes som BAT
- Luftvasker med syre
- Biologisk luftvasker
- Gylleforsuring
- Samlet ventilationsafkast og øget afksthøjde

Ejers redegørelse:

Nogle af staldene lever allerede op til BAT. Indførelse af nyeste BAT-staldsystemer og teknologier i øvrigt vil kræve omfattende renovering af staldene. Der er ikke planlagt renovering i forbindelse med den påkrævede revurdering. For ejer er tiden ikke rigtig for en ny udvidelse eller en omlægning af dyreholdet. Økonomien i erhvervet er heller ikke god og den eksisterende produktion ønskes ikke ændret, da investeringerne ikke ville kunne forrentes og systemerne stadig er velfungerende. Drægtighedsstalden er indrettet med dybstrøelse. Der er ikke kendskab til hvorvidt varmegenindvindingen har en reducerende effekt på ammoniakfordampningen, men der er en væsentlig reduktion af energiforbruget forbundet med systemet. Det fremgår af det danske referat af BREF dokumentet at:

"For systemer, der bruger strøelse, er der til dato angivet meget varierende reduktionspotentialer for emission, og yderligere data skal indsamles for at muliggøre bedre vejledning om, hvad der er BAT for systemer, der bruger strøelse. Men EU har konkluderet, at når der bruges strøelse, sammen med god praksis, såsom at have tilstrækkeligt med strøelse, hyppige skift af strøelsen, passende udformning af stiens gulv samt oprettelsen af funktions-arealer, kan disse ikke udelukkes som værende BAT."

Fravalg af Forsuring:

Gylleforsuring ønskes ikke på grund af risiko for lugtgener. Med det aktuelle produktionsanlæg er det ikke muligt at installere forsuring i alle staldafsnit. Erfaringer med forsuringsanlæg fra andre ejendomme har vist, at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Miljøgevinsten, som følger af at indføre gylleforsuring på enkelte afsnit, er begrænset i forhold til hvor dyr teknologien er. Ejer af ejendommen har anpart i et biogasanlæg, det er et ønske at kunne levere gødning til biogas også fremadrettet. Biogasanlægget ønsker ikke at modtage forsuret gylle, hvorfor der er flere argumenter for ikke at indføre gylle-forsuring.

Fravalg af Gyllekøling:

I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Indføring af gyllekøling vil kræve en total renovering af drægtighedsstalden og poltestalden, og det er ikke ønskeligt, da staldene stadig er velfungerende og dyrevelfærden er god. Den producerede varme ville ikke kunne bruges da varmegenindvindingsanlægget i drægtighedsstaldene producerer tilstrækkelig varme til farestald og beboelse.

Fravalg af Luftrensning med syre:

Det er ikke muligt at etablere luftrensning i naturligt ventilerede stalde. Set i forhold til meromkostningerne og eksisterende staldanlæg, som ikke renoveres, skønnes det at luftvasker med syre ikke er økonomisk rentabelt.

Produktionen foregår i ældre stalde, som ikke renoveres i forbindelse med revurderingen. Farestalden og den ene poltestald er ikke BAT. Indførelse af BAT vil kræve en total renovering af alle stalde, og en sådan renovering vurderes af ejer at være uproportional. Gulvene i alle stalde er senest renoveret i forbindelse med miljøgodkendelsen i 1995, og det forventes, at disse kan holde nogle år endnu. Der er i øjeblikket ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for de næste 5 – 7 år. Herefter vil BAT blive tænkt ind i staldene ved den kommende renovering.

Favrskov Kommune vurderer, at BAT har udviklet sig siden godkendelsen blev givet i 1995. Niveaulet for BAT-stalde er blevet fastlagt bl.a. i BAT-byggebladene, der udkom i 2004. Her er sket en udvikling indenfor målelige miljømæssige forbedringer af ammoniakemission. Det vurderes, at ammoniakemissionen fra BAT-stalde vil være et rimeligt BAT niveau for denne ejendom.

Favrskov Kommune vurderer, med baggrund i BAT-byggebladene for stalde, at BAT-niveaulet for staldene i produktionen er:

- Løbe-drægtighedsstald: løsgående for drægtighedsafdelingen, delvise spalter for løbeafdelingen

- Farestald: delvise spalter
- Stalden til slagtesvin skal have mindst 25 % fast gulv.

Det vurderes, at ejendommens gyltestald (nr.2), farestalde med delvise spalter (nr. 4 og 7) samt drægtighedsstaldene (nr. 8 og 9) til løsgående søer i dybstrøelse opfylder BAT-kravet. Der er herunder taget hensyn til, at dybstrøelse kan betragtes som BAT bl.a. pga. lavere energiforbrug til opvarmning. Poltestalden (nr.1) og farestaldene (nr. 5 og 6) med fuldspaltegulve opfylder ikke kravet.

Der stilles derfor vilkår om, at kravet skal opfyldes, dog kan kravet i stedet opfyldes med andre virkemidler (herunder fx nedsat mængde råprotein i foder), som giver en tilsvarende samlet ammoniakemission fra ejendommen.

Med baggrund i proportionalitetsprincippet accepteres ejers forklaring om, at en renovering på nuværende tidspunkt vil være for omkostningsfuld. Det vurderes, at BAT-niveauet først skal opfyldes ved næste renovering om senest 7 år, og at der skal indsendes en handleplan til kommunen for, hvornår niveauet forventes opfyldt og med hvilke virkemidler. Handleplanen skal indsendes senest om 2 år.

4.6.3 Foder

BAT for svin ifølge BREF-dokumentet er:

Fasefodring, tilsætning aminosyrer, og tilsætning af enzymer som fytase til forbedring af foderudnyttelsen i foderet.

Desuden angiver BREF-dokumentet disse vejledende niveauer for BAT i fodringen af svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder)	Samlet indhold af fosfor (% i foder)	Bemærkning
Fravænnede grise	< 10 kg	19 – 21	0,75 – 0,85	1) Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyre
Smågrise	< 25 kg	17,5 -19,5	0,6 – 0,7	
Slagtesvin	25 – 50 kg	15 -17	0,45 – 0,55	2) Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af f.eks. højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase
	50 -110 kg	14 -15	0,38 – 0,49	
Søer	drægtighed	13 -15	0,43 – 0,51	
	diegivende	16 -17	0,57 – 0,65	

Ejers redegørelse:

Der tilsættes fytase til foderet. Fytase tilsat foderet øger dyrenes udnyttelse af fosfor i foderet. Fosfor er et livsnødvendigt næringsstof for svin. For at minimere fosforudskillelsen fra svin kan der tilsættes enzymet fytase således at fytatbundet fosfor bliver tilgængelig for svinene, og hermed reduceres udledningen af fosfor via husdyrgødning til miljøet.

Der praktiseres fasefodring af grisene, og der anvendes således flere blandinger af foder. Ved gennemførelse af fasefodring sikres, at grisene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Herved er der mulighed for en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt.

Der blandes foder, som tilgodeser både miljøbelastningen og hensynet til dyrenes fysiologiske behov.

Nuværende foderplan ses i skemaet. Foderet giver anledning til en større reduktion af udledning af kvælstof i forhold til normal i IT-ansøgningsystemet. Samlet set reduceres ammoniakfordampningen med 1225,86 kg N/år som følge af fodringstiltaget i forhold til normal. Fodringstiltag er ikke et vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse og anvendes ikke som virkemiddel for at overholde revurderingens vilkår.

Anvendt:

Svin	Fodringsfase	Indhold af råprotein (% i foder)	Total fosforindhold (% i foder)
Slagtesvin (polte)	60 -102 kg	14,34	0,53
Søer	Løbende	14,34	0,53
	Diegivende	14,34	0,53
	Drægtighed	12,21	0,516

Der er fravalgt følgende foderteknologi:

Der anvendes ikke benzoesyre i foderet, da teknologien pt. Er meget dyr og miljøgevinsten begrænset for sohold.

Favrskov Kommune vurderer, med baggrund i ny viden fra Miljøstyrelsens BAT-arbejdsgruppe vedr. de kommende standardvilkår, at BAT-niveauet for fodring af søer generelt er:

- 133 g råprotein /FE
- 4,6 g fosfor /FE
- 1484 FE/årsso

Ejer har i oplysningsskemaet anført, at der anvendes normtal for fodring, hvilket er 142,8 g råprotein/FE og 5,0 g fosfor/FE ved 1450 FE/årsso (2005/6 normen).

Da ejers foderplan ikke er nødvendig for at overholde de generelle krav i husdyrloven, bliver fodertilpasninger ikke stillet som vilkår af *denne* årsag, og der beregnes ikke på dem i it-systemet.

Men der stilles vilkår om en forbedret fodring mht. fosfor med baggrund i det BAT-niveau, som kræves for ejendommen, idet foderets indhold af fosfor har indflydelse på udvaskningen af fosfor fra markerne. Fosforindholdet i foderet skal opfylde kravet til BAT, som sættes til 4,6 g P/FE for søerne ved 1484 FE/årsso. I fastsættelsen af BAT-kravet indgår som en del af den samlede vurdering, at bedriftens fosforoverskud vurderes at være højt: 9,7 kg P/ha/år (udfra beregningen i it-systemet).

Ejendommens faktiske fodring opfylder kravene i BREF-notatet, og vil måske allerede nu også opfylde BAT-kravet til fosfor. Tallene kan ikke umiddelbart sammenlignes, da de er angivet i forskellige enheder.

BAT-niveauet for råprotein vurderes at være koblet til NH₃ emissionen (se Stalde).

4.6.4 Forbrug af vand og energi

BAT for svin ifølge BREF-dokumentet er:

- Reduktion af vandforbruget ved at anvende højtryksrensere til rengøring af staldene
- Registrering af vandforbrug
- Regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget
- Vandnipler i trug og bidenipler
- Detektion og reparation af lækager
- Naturlig ventilation
- Optimering af ventilationssystemet
- Hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler
- Anvendelse af lav-energibelysning

Ejers redegørelse:

Lys:

Lyset slukkes når staldene forlades. Der anvendes lysstofrør i alle stalde.

Lyset slukkes om natten

Ventilation:

Der er naturlig ventilation i drægtighedsstaldene afsnit 8 og 9.

I afsnit 1, 3, 4, 6 og 7 er der etableret trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort regelmæssigt.
Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalderne.

Korntørring:

Der tørres ikke korn på ejendommen.

Foderblanding:

Der indkøbes tørfoder som blandes på ejendommen vådfoderanlæg. Der er ur-styring på blandedanlægget.
Blandeanlægget vedligeholdes løbende.

Udfodring:

Dimensioneringen er korrekt.
Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt

Transport:

Da der er indgået pasningsaftale på markdriften, er der ikke energiforbrug på ejendommen forbundet med markdriften.

Der er energiforbrug forbundet med tilførsel af halm til drægtighedsstalden
Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Varme:

Der er etableret varmegenindvindingsanlæg i drægtighedsstalden, hvilket medfører en produktion af varme. Den varme udnyttes til opvarmning af beboelse og stalde, der har behov for varme. Dermed fjernes energiforbruget til opvarmning i stalderne.

Der anvendes lavenergivarmerør i varmelamperne.

Der anvendes lavenergi-belysning i stalderne

Der anvendes følgende tiltag med hensyn til vandbesparelse:

Vask af stalde

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter stalderne vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Der anvendes endvidere vandbesparende dyser.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dyser reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

Der anvendes vandkopper i drægtighedsstalden, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Øvrige stalde med drikkeventiler er placeret over foderkar, hvorved spild minimeres.

Vandrør og slanger i stalde

Der er etableret stophaner på alle vandslanger.

Stalderne kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Favrskov Kommune vurderer, at ejers tiltag lever op til det BAT-niveau, som herved lægges for denne ejendom, dog med mulighed for forbedring:

Landmanden anvender en række tiltag, som vil nedsætte forbruget af vand og elektricitet i forhold til en driftsform, hvor besparelser ikke indgår i planlægningen. Kommunen vurderer imidlertid, at der muligvis kunne være yderligere besparelsesmuligheder, hvilket kan undersøges ved en energimæssig gennemgang af ejendommen, udført af en energikonsulent.

4.6.5 Opbevaring og behandling af husdyrgødning

BAT for opbevaring af husdyrgødning ifølge BREF-dokumentet, Miljøstyrelsens BAT-blade (dec.2009) og teknologilisten (2006) er:

- Stabil og tæt gyllebeholder, der efterses hvert år
- Omrøring kun lige før tømning
- Fast låg
- Flydelag
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg
- Placering af markstak langt fra naboer, vandløb og markdræn
- Mekanisk adskillelse af gyllen (gylleseparation)
- Anaerob behandling i et biogasanlæg
- Aerob behandling af den flydende del
- Forsuring af kvæggylle og svinegylle
- Overdækning af separationsprodukter
- Øget andel af direkte udkørsel af dybstrøelse

Nogle af BREF-tiltagene er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen: flydelag, placering af markstak, møddingsplads, beholderkontrol (dog selvstændig bek.).

Ejers redegørelse:

Der er anvendt følgende teknikker i forbindelse med opbevaring af gylle:

- Der er velfungerende flydelag på beholderne, flydelaget er tilført lecasten. Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning jf. de beskrevne regler i vejledning "Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning" med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol af, at flydelaget opfylder kravene.
- Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken/tankene. Beholderne renoveres/etableres ikke i forbindelse med revurderingen, og der sker ingen udvidelse af dyreholdet.
- Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Det sikres endvidere, at der senest 14 dage efter omrøring/udbringning er genetableret flydelag.

Der er anvendt følgende teknikker i forbindelse med opbevaring af den faste gødning:

- Der er opbevares ikke dybstrøelse i lager.

Den direkte nedmuldning af dybstrøelse giver anledning til en reduktion af ammoniakfordampningen på 1457,45 kg N/år. Den direkte nedmuldning er ikke et vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse og anvendes ikke som virkemiddel til at overholde revurderingens vilkår.

Favrskov Kommune vurderer, at ejers tiltag lever op til det BAT-niveau, som herved lægges for denne ejendom. Der er desuden stillet vilkår (afsnit 4.4.1) om placering af eventuelle markstakke mindst 300 m fra naturområder, som er følsomme overfor ammoniak og for tilstrømning af næringsstoffer, hvilket er et BAT-tiltag i BREF-dokumentet.

4.6.6 Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringning ifølge BREF-dokumentet og Miljøstyrelsens BAT-blade (dec.2009) er:

- Nedfældning og slangeudlægning med hurtig indarbejdelse i jorden.
- Forsuring af kvæggylle og svinegylle
- Ikke at tilføre gødning til marker, der er vandmættede, frosne, snedækkede, stejlt hældende eller støder lige op til vandløb.
- Afbalancere den udbragte gødning med afgrødernes forventede behov.
- Gødning spredes på et tidspunkt tæt på maksimal afgrødevækst.
- Gødning spredes på hverdage.
- Gødning spredes under hensyntagen til vindretning i forhold til nabobeboelser.

Nogle af BREF-tiltagene er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen: udbringning må ikke ske i weekender nærmere end 200 m fra byzone, udbr. Af flydende husdyrgødning må kun ske ved slangeudlægning eller nedfældning, udbr. På sort jord eller græs skal ske ved nedfældning indenfor 1000 m fra § 7 områder, og flydende husdyrgødning må ikke udbringes på skrånende arealer indenfor 20 m fra vandløb.

Ejers redegørelse:

- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor. Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign. Der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.
- Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.
- Gylleudbringning sker med slæbeslanger og husdyrgødningen nedbringes hurtigst muligt, for at regulere ammoniakfordampningen mest muligt.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Favrskov Kommune vurderer, at ejers tiltag lever op til det BAT-niveau, som herved lægges for denne ejendom.

4.6.7 Udledning af NH₃, N, P og lugt

Udledning af NH₃ er beskrevet under afsnittet 4.6.2 Stalde og 4.6.3. Foder.

Udledning af N til overfladevand og grundvand: BAT niveauet vurderes at være de lovbundne krav til håndtering af husdyrgødning, se også 4.6.5. Udbringning.

Udledning af P til overfladevand er beskrevet under afsnit 4.6.3. Foder.

Udledning af lugt: BAT niveauet vurderes at være husdyrlovens beregnede lugtgeneafstande, som overholdes.

Samlet vurdering for BAT

Med baggrund i niveauet for § 12 godkendelser, der er defineret ud fra BREF-dokumentet fra juli 2003, fra vejledningerne i forbindelse med husdyrgodkendelsesloven, fra oplysninger om kommende standardvilkår og fra Miljøklagenævnsafgørelser, vurderer Favrskov Kommune, at det er godtgjort, at driften af dette husdyrhold, under opfyldelse af de stillede vilkår og lovgivningen i øvrigt, forebygger og begrænser forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

4.7 Egenkontrol og dokumentation

Vilkår for kontrol og eftersyn af produktionsapparatet, samt kontrol med gene- og forureningsmæssige foranstaltninger og beredskabsplan er stillet under de enkelte punkter omhandlende de relevante dele af godkendelsen. Vilkårene for egenkontrollen skal primært sikre, at vilkårene kan kontrolleres, således at tilsynsmyndigheden har adgang til oplysningerne, og ejer af anlægget løbende kan evaluere sine arbejdsgange med henblik på at undgå miljøuheld.

Vilkårene for egenkontrol uddyber således de allerede stillede vilkår i godkendelsen.

4.8 Ophør

Miljøteknisk redegørelse

Ved produktionsophør vil stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Favrskov Kommune stiller et vilkår for at undgå forureningsfare ved ophør. Det vurderes, at tiltagene er tilstrækkelige til at opfylde vilkåret.

4.9 Behandling af indkomne bemærkninger

Bemærkninger indkommet i høringsfasen:

Der er i høringsfasen indkommet høringssvar fra Syddjurs Kommune og fra Danmarks Naturfredningsforening, Favrskov samt fra ansøger.

Høringssvar fra Syddjurs Kommune er indarbejdet i afgørelsen og har medført ændring af vilkår 3.5.2. Høringssvar fra DN, Favrskov gør opmærksom på at opgørelsen af antal årsdyr i tabellen afsnit 4.2.1 ikke stemmer overens med dyrenhedsberegningen. Det er en fejl at der i tabellen i afsnit 4.2.1 stod årsdyr, dette er rettet til antal dyr.

Høringssvar fra ansøger har medført ændring i vilkår 3.3.6 som vedrører brug af halmåske. Da det er en revurdering med uændret drift, er der ikke ændret yderligere i afgørelsen.

4.10 Lovgrundlag og vejledninger

- Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 294 af 31. marts 2009.
- Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen: Tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (dec. 2006) samt supplement (dec. 2007).
- FMK's lugtberegningsmodel 2002: Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Kaj Boye Frandsen, Foreningen af miljømedarbejdere i kommunerne.
- Naturbeskyttelsesloven nr. 933 af 24.9.2009.
- Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Støjvejledningen: Miljøstyrelsens vejledning om Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj fra virksomheder.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.